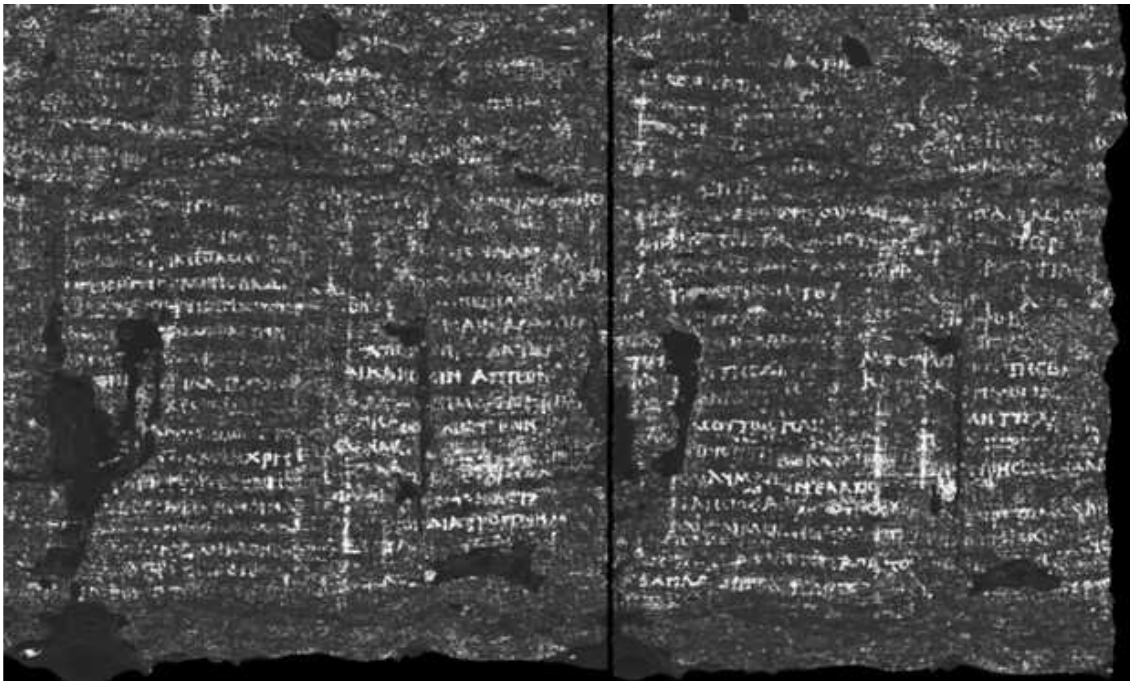

1. De scrollen, impact en overzicht.

Het is voor veel historici en zelfverklaarde schaakkenners toch wel even slikken. De met AI nu te lezen papyrusscrollen uit Herculaneum dwingen om bestaande theorieën over de ontstaansgeschiedenis van het schaakspel, en de verspreiding van het spel over de wereld, grondig te herzien. Natuurlijk waren eerder in Latijnse teksten wel verwijzingen naar een bordspel te vinden, maar altijd werd uitgegaan dat dit een andersoortig (gok)spel betrof dat voornamelijk door soldaten werd gespeeld.

Met behulp van AI en 3d X-Ray zijn de verkoolde Vesuvius scrolls te lezen

Nu echter zijn drie rollen uitgelezen met de titels:

DE PROFECTIONE GANDAVENSI

SCACCATORVM BARONIAE BREDANAE ET EQVITVM MADENSIVM

PARS PRIMA

PARS SECVNDA

PARS TERTIA

welke een uitgebreid reisverslag bevatten van een groep Romeinse vrienden, gelegerd in het huidige Nederland, die naar de stad die nu Gent heet vertrokken om daar een schaaktoernooi te spelen. Dit strookt in zijn geheel niet met de heersende opvatting dat schaken pas in de negende eeuw naar Europa is gekomen. Aan het gebruikte klassieke Latijn gaat men ervan uit dat het toernooi eind eerste of begin tweede eeuw na Christus heeft plaatsgevonden.

De titels van de scrollen zorgden voor wat verwarring. Bredanae en Madensium konden snel worden herleid naar Breda en Made, een stad respectievelijk een dorp in Noord-Brabant. Equitum, letterlijk “ruiter”, is een verwijzing naar het schaakstuk het paard, maar Baroniae heeft eigenlijk geen vertaling. In het paper dat naar aanleiding van het uitlezen van de scrollen is gepubliceerd in *American Historical Review, Past & Present* (2-III, 12 juli 2026) wordt het gewoon vertaald als Baronie. De titels compleet: **Over de reis naar Ganda van de schakers van de Bredase Baronie en de Ruiters van Made, Deel 1, Deel 2, Deel 3**. Door latere aanpassingen naar aanleiding van veelvuldig gebruikte verkleinwoorden, voornamelijk in deel 2 en deel 3, is nu meer gebruikelijk: **Over de reis naar Gent door de schaker van De Baronie uit Breda en 't Paardje uit Made**.

De groep bestond uit 8 schakers. Zij waren van verschillend pluimage, maar duidelijk is dat zij van stand waren, en duidelijk gewaardeerd om hun kunne. En dan gaat het niet alleen om hun schaakkracht. De legerleiding heeft ze permissie gegeven om vijf dagen weg te blijven en beloofd hun stipendium niet te korten. Een van de schakers heeft mogelijk bijgedragen aan de kosten, hij wordt stevast de Rijke genoemd. De acht reizigers, met een meer natuurlijke hedentijdse Nederlandse equivalent van de Latijnse naam, zijn:

MARCVS GOVERIVS	Marc Govers
CAROLVS DIVES	Charles de Rijk
GASPARVS WILLEMSENIVS	Jasper Willemsen
AVGVSTVS REISDORFIVS	Guus Reisdorf
DECIMVS PALSIVS	Daan Pals
GAIVS STAFLEIVS	Michiel Stafleu
RAIMVNDVS COQVVS	Ramon Kok
CAROLVS HEMMERIVS	Carlos Hemmers

Verrassend genoeg is de schaaknotatie gebruikt in de Latijnse teksten zeer snel ontcijferd door AI. Dat er een herdersmatje bijzat hielp zeer. Het betrof de kortste partij uit het toernooi, gespeeld in de derde ronde. Er stond:

EX TABVLA GANDAVENSI — PROELIVM III

- I. Pedes regius ad **e4**; pedes niger ad **e5**.
- II. Alphinus ad **c4**; eques niger ad **c6**.
- III. Virgo ad **h5**; eques niger ad **f6**.
- IV. Virgo peditem in **f7** capit. Rex oppugnatur. Effugium nullum est.

REX CADIT • CAISSA IVDICAVIT

met als vertaling:

Uit het Gentse bord — derde veldslag

1. De koningspion trekt naar e4; de zwarte pion naar e5.
2. De looper trekt naar c4; het zwarte paard naar c6.
3. De dame trekt naar h5; het zwarte paard naar f6.
4. De dame slaat de pion op f7. De koning wordt aangevallen. Er is geen ontsnapping.

DE KONING VALT • CAÏSSA HEEFT GEOORDEELD

In de scrollen hebben de schrijvers interessante partijen beschreven of interessante partijfragmenten. In vertaling zullen deze losse stukjes integraal worden overgenomen. Ieders stijl is zoveel mogelijk aangehouden. Wel is de notatie uniform gemaakt voor de leesduidelijkheid. Alles wordt aan elkaar gepraat door Hemmerius, met algemene beschouwingen over reis, locatie en medereizigers. Opvallend is dat de tweede scrol een groot gedeelte zwart gemaakte tekst kent. Overduidelijk een eigentijdse zelfcensuur, want Hemmerius heeft in de kantlijn bovenaan geschreven:

QVOD GANDAVI FIT • GANDAVI MANET

“Wat in Gent gebeurt, blijft in Gent.”

Er is wel een geleerde uit Breda, Janus Goderius, die wil promoveren op de ontbrekende tekst, en poogt software te ontwikkelen waarmee toch kan worden achterhaald wat er ooit stond. De motieven worden echter in twijfel getrokken omdat een stuk inleiding dat nog wel te lezen was dingen noemt als “na twaalf uur”, wat Bacchus bevalt”, “gelukkige tijden”, “amici sumus”, “o tempora o mores” en vooral het mysterieuze “et tu, Marcus?”

2. De reis, aankomst in Gent, en locatie

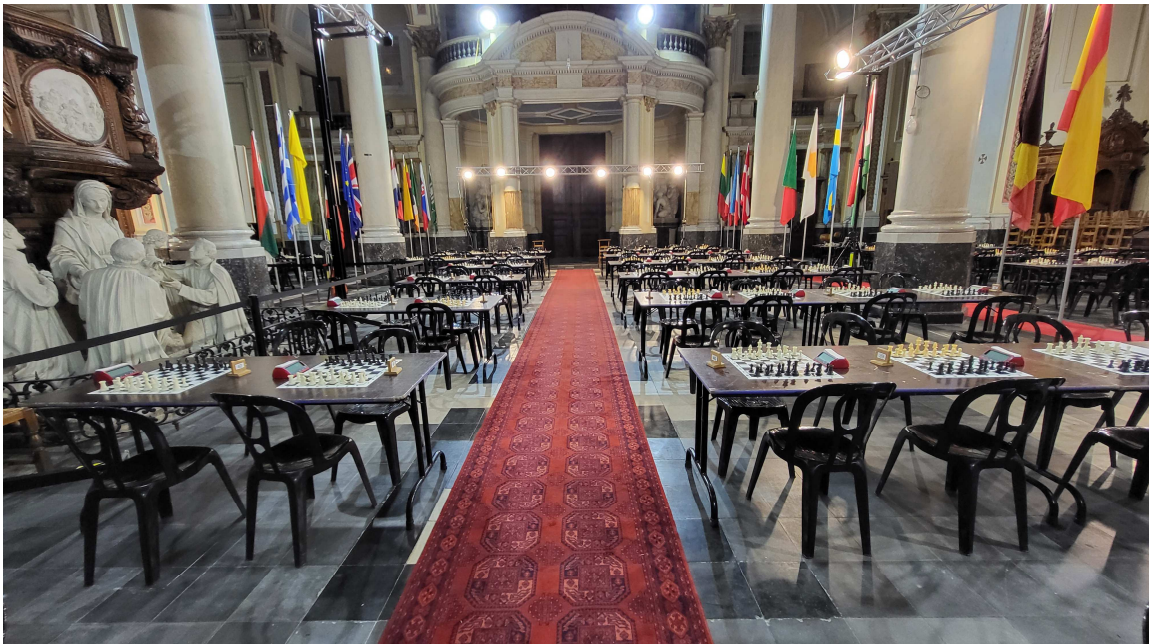
Hemmerius is kort over de reis, maar verhaalt zeer uitgebreid over de plek waar ze verblijven en is zelfs meer dan lyrisch over de speelzaal. De gedetailleerde beschrijvingen, meer dan minutieus, zijn gebruikt als prompt voor de nieuwste versie van ChatGPT om foto's te creëren. Hetzelfde is later ook gedaan om foto's van de schakers te laten maken die bij hun geschreven stukken te zien zullen zijn. Als we de beschrijvingen van Hemmerius moeten geloven dan logeerden ze in een luxe villa, zelfs met ramen (“fenestra”), maar dit was destijds toch echt voorbehouden aan rijke Romeinen in het kerngebied van het Rijk, en niet in de buitengebieden. Opmerkelijk was dat Corolus Divus, Charles de Rijk, het kampeven zo miste, en liever buiten wilde slapen, dat hij obstinaat uitriep:

SI CASTRA FORIS NON LICENT • DOMI CASTRA PONAM !

“Als buiten kamperen niet mag, dan kampeer ik thuis.”

Hij heeft vervolgens op het balkon een kussen neergelegd en heeft daar geslapen.

Verwondering alom over de speelzaal: een kerk ter ere van “die gekruisigde” (**ILLE CHRISTVS • QVEM PILATVS SVPPPLICIO ADFECIT**, “Die Christus, die Pilatus ter dood liet brengen.”). Een speelzaal bovendien met spreuken in hun taal, met levenswijsheden en vereringen voor moeders van oproerkraaiers. Gasparus Willemsenius, Jasper Willemsen, kon hier de humor wel van inzien, spelen in die malle moderniteit, en probeerde het verbasterde Latijn te vertalen, maar de meer traditionele Augustus Reisdorfius, Guus Reisdorf, ontplofte volgens Hemmerius bijna (“in iram exarsit”) Hij schreeuwde uit: **IOVEM • MARTEM • NEPTVNVM VENEROR CAISSAE VERO VITAM DAREM** “Jupiter, Mars en Neptunus vereer ik — maar aan Caissa zou ik mijn leven geven.” Een weergave van de speelzaal:

Prachtige speelzaal

Hier trouwens weer een bijzonderheid, het noemen van Caissa. Over het algemeen werd uitgegaan dat Caissa het eerst genoemd werd in een pennevrucht van Sir William Jones, uit 1763. In dit zeer lezenswaardig gedicht over schake, komt voor het eerst Caissa voor. Het begin van het betreffende gedeelte waarin Caissa haar opwachting maakt, en een verpletterende indruk maakt op de god Mars, met een vertaling, luidt:

CAÏSSA

The Caïssa and Mars Passage · Het verhaal van Caïssa en Mars

Sir William Jones, 1763 · Nederlands: vrije, inhoudsgetrouwe vertaling

A lovely Dryad rang'd the Thracian wild,
Her air enchanting, and her aspect mild:
To chase the bounding hart was all her joy,
Averse from Hymen, and the Cyprian boy;
O'er hills and valleys was her beauty fam'd,
And fair Caïssa was the damsel nam'd.

Mars saw the maid; with deep surprise he
gaz'd,
Admir'd her shape, and every gesture
prais'd:
His golden bow the child of Venus bent,
And through his breast a piercing arrow
sent:
The reed was Hope; the feathers, keen
Desire;
The point, her eyes; the barbs, ethereal fire,

Soon to the nymph he pour'd his tender
strain;
The haughty Dryad scorn'd his amorous
pain:
He told his woes, where'er the maid he
found,
And still he press'd, yet still Caïssa frown'd;
But ev'n her frowns (ah, what smiles have
done!)
Fir'd all his soul, and all his senses won.
He left his car, by raging tigers drawn,
And lonely wander'd o'er the dusky lawn;
Then lay desponding near a murmuring
stream,
And fair Caïssa was his plaintive theme.

Een lieflijke dryade zwierf
door de wildernis van Thracië.
Betoverend was haar voorkomen
en zacht haar gelaat.
Het jagen op het springende hert
was haar grootste vreugde.
Van Hymen, de god van het huwelijk,
en van Cupido wilde zij niets weten.
Over heuvels en dalen
was haar schoonheid beroemd.
En Caïssa was de naam
van deze schone maagd.
Mars zag haar.
Vol diepe verbazing bleef hij staan.
Hij bewonderde haar gestalte
en prees ieder gebaar dat zij maakte.
Toen spande het kind van Venus
zijn gouden boog
en schoot een doordringende pijl
recht door de borst van Mars.
De schacht was Hoop.
De veren waren vurig Verlangen.
De punt was Caïssa's blik.
En de weerhaken waren hemels vuur.
Al spoedig stortte Mars
zijn tedere verlangens voor de nimf uit.
Maar de trotse dryade
verachtte zijn liefdespijn.
Overal waar hij haar vond
vertelde hij haar van zijn lijden.
Steeds opnieuw drong hij aan,
maar steeds opnieuw fronste Caïssa.
En toch — zelfs haar frons
(ach, wat zouden haar glimlachen dan wel
niet doen!)
ontstak heel zijn ziel
en veroverde al zijn zinnen.
Hij verliet zijn strijdswagen,
getrokken door woeste tijgers,
en dwaalde alleen
over de donkere grasvelden.
Ten slotte lag hij moedeloos
bij een murmelende stroom.
De schone Caïssa
was het onderwerp van zijn klaagzang.

Maar dat Caissa al in de scrollen wordt aangeropen, aanbeden, en overduidelijk wordt gezien als muze van het schaakspel, doet vermoeden dat Sir William Jones geïnspireerd was door eerdere – wellicht verloren gegane – verwijzingen. Het volledige gedeelte met de interactie tussen Mars en Caissa is openomen de bijlagen.

Hemmerius noteert dat onder leiding van Carolus Dives, Charles de Rijk, elke morgen na een vullend en smakelijk ontbijt (**BELGAE • SANE • BENE • COQVNT!**, “Die Belgen kunnen écht wel koken!”) een mars van 23 kilometer werd ondernomen van de slaapgelegenheid naar genoemde kerk. Niet uitgesloten is dat Hemmerius zich hier wat schrijverlijke vrijheid permitteert, en de werkelijke afstand wellicht iets minder was. De moed werd er ingehouden en de leus **AMBVLATIO BONA • ANIMVM RECREAT** (“Een goede wandeling verfrist”) moest verplicht worden gescandeerd bij elke kruising. Dit gaat trouwens over slechts vijf van de groep, Daan Pals, Guus Reisdorf en Ramon Kok hadden elders een slaapplek. Hemmerius is daar vaag over, iets met (verlaten) leerling vertrekken.

3. Het toernooi

Superlatieven over de organisatie (vergelijkingen met Germanica) en de sfeer en vriendelijkheid (vergelijkingen met Batavi) worden rijkelijk uitgestrooid. Zeker in het eerste deel van de scrollen, als het nog niet echt over het schaken zelf gaat. Met verwondering wordt gesproken over een “vleesfeest” voor alle deelnemers tussen de partijen. Er is een vreemde beschrijving van een aantal leden van de groep die naar een soort restaurant gingen en vrolijk werden van vlees op brood, iets wat we nu een hamburger zouden noemen. Dit moet er iets uitgezien hebben als dit:

Fotobombing Roman Style

U ziet hier trouwens niet alleen een interpretatie van de eettent, maar ook van enkele reizigers. Duidelijk is wel dat Hemmerius niet al te vriendelijk is geweest bij het beschrijven van het uiterlijk. Nu we het toch over de samenstelling van de groep schakers hebben, en over hoe ze beschreven zijn in de scrollen, is het handig om dan maar gelijk de groep zoals AI zich die voorstelt te tonen:

Laten we het maar op een gemeleerd gezelschap houden. Van links naar rechts Marc Govers, Carlos Hemmers, Michiel Stafleu, Ramon Kok, Jasper Willemsen, Daan Pals, Charles de Rijk, Guus Reisdorf. Typisch Romeinse soldaten, strijders tot het einde.

Een opmerkelijk detail is nog dat er gesproken wordt van volksfeesten in Gent gedurende het toernooi. Enkelen van de groep wilden zich daar wel in mengen, maar daar werd toch een stokje voor gestoken: **NON CONVIVIA • SED MVNVS** “Geen feesten, maar de taak.”. In de tekst van Hemmerius werd dit gebod opgelegd door Mercuriushimself, maar aannemelijker is dat het schaken al zo vermoeiend was dat niemand echt zin had in een uitputtend bacchanaal.

In de laatste scrol is er toch sprake van een ietwat andere teneur als het over de uitslagen en het spelpeil gaat. Er wordt gesproken over een verlies aan ELO punten. Gelamenteerd uitgekraaid: **PUNCTA ELO • SUPERBIA • OMNIA PERDIDI** “Elo-punten, trots — ik heb alles verloren.” Een staatje is bijgevoegd:

Naam	Vereniging	Punten	TPR	FIDE-rating 1/7/2026	FIDE-rating 1/8/2026	Vershil
Marc Govers	't Paardje	5	1824	1768	1792	24
Carlos Hemmers	SV De Baronie	5	1873	1963	1942	-21
Ramon Kok	SV De Baronie	4	1653	1760	1725	-35
Daan Pals	't Paardje	3,5	1708	0	1725	nvt
Guus Reisdorf	SV De Baronie	4	1810	0	1734	nvt
Charles de Rijk	SV De Baronie	3,5	1546	1673	1663	-10
Michiel Stafleu	SV De Baronie	4	1613	1849	1783	-66
Jasper Willemsen	't Paardje	3,5	1789	1796	1789	-7

Wat bevreemdend in onze tijd, maar onze protagonisten konden het wel waarderen dat er nog een tweede speelzaaltje was voor degenen met de minste punten. Het tweede lokaaltje had minder allure en werd omschreven als een schoollokaal. **CLASSIBVS DIVISI • SIVE IN ECCLESIA SIVE IN SCHOLA** “Naar klasse verdeeld, in de kerk of in de klas.” Door schaamte bevangen moesten soms ook sommigen van De Baronie en 't Paardje terug naar school, en spelen in de ruimte gereserveerd voor de mindere goden. Gepaste trots, eergevoel en een blos op de wangen keerden terug als door een overwinning de terugkeer naar de grote jongens was bewerkstelligd.

Hier zien we Charles ploeteren in het zaaltje voor de minder bedeelden

Over Charles gesproken... zijn bijdrage in scrol drie was de volgende:

Gent Open 2026

Van tevoren had ik nog vraagtekens of het met vijf man in één appartement wel vijf dagen goed zou gaan. Maar die bleken ongegrond. Afgezien van links en rechts wat gesnurk, dat vooral voor anderen een kleine openingstest vormde, verliep alles opvallend harmonieus. Elke dag wandelden we gezellig samen naar de speelzaal. Dat was ongeveer 2km richting centrum waarbij het richtingsgevoel van sommigen wel heel erg op de proef werd gesteld. En op de terugweg kregen we volop de sfeer van de Gentse Feesten mee.

Schaaktechnisch was het voor mij een toernooi met pieken en dalen; drie overwinningen, één remise en vijf nederlagen. Interessant detail: ik speelde tegen drie vrouwelijke tegenstanders en won alle drie de partijen. Graag zou ik geloven dat ze onder de indruk waren van mijn masculiene voorkomen, maar dat blijkt bij nadere analyse vooral een verkeerde evaluatie van de stellingen (en van mezelf).

Een geinig moment kwam in de zevende ronde. In de diagramstelling had ik zojuist **Dxf5** gespeeld. Zwart antwoordde zelfverzekerd met **Dxc3**, in de veronderstelling dat de materiële balans daarmee weer in evenwicht was. Dat klopte ook... alleen had ze mat in drie over het hoofd gezien! De oplossing ziet de lezer zelf wel.

Zwart aan zet speelde **Dxc3**, waarna mat in drie volgt. Veel beter is **Tf8**, ook al is het dan nog steeds een gewonnen positie voor wit.

De medereizigers hadden soort van respect voor Charles, in die zin dat ze bewondering hadden voor zijn kracht in allerlei spellen (er wordt gesproken over een spel met een klein balletje op een tafel en een soort ander spel met poppen gespietst op een staaf die een balletje in een goal moesten duwen), maar wel minder voor zijn schaakhandigheid: **IN LVDIS PRINCEPS • IN SCACCIS MISER** “In spelletjes een vorst, in het schaken een stumper.”

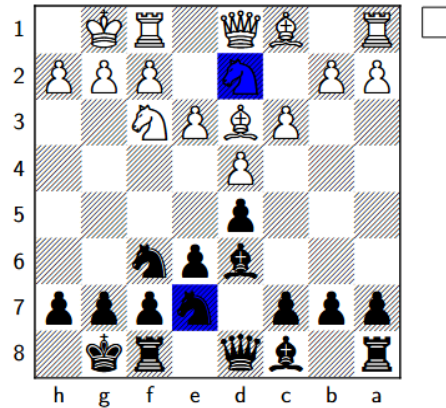
Over admiratie gesproken! Twee jongelingen kwamen zonder ELO aan en gingen met een mooi aantal naar huis. **Decimus Palsius**, Daan Pals, was blijkbaar een geleerde, waarschijnlijk een wiskundige, want aan het begin van het toernooi, toen hij nog wat stroef was en de punten nog niet binnenrolden, werd gezegd: **SCACCI • PLVS QVAM COMPVTATIO** “Schaken — meer dan rekenen.” Maar wat herstelde hij zich prachtig. Zijn verslag:

André Duijvesteijn – Daan Pals

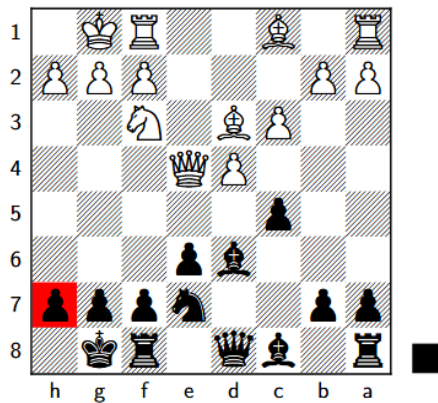
In de eerste ronde werden de hogere ratings ingedeeld tegen de lagere ratings wat leidde tot leuke partijen waarbij schakers hun moment of fame konden pakken tegen de meesters van het toernooi. Aangezien ik nog geen FIDE rating had leidde de indeling voor mij tot een interessante partij waarbij beide tegenstanders goede kansen kregen.

De partij begint vrij symmetrisch met het Colle systeem.

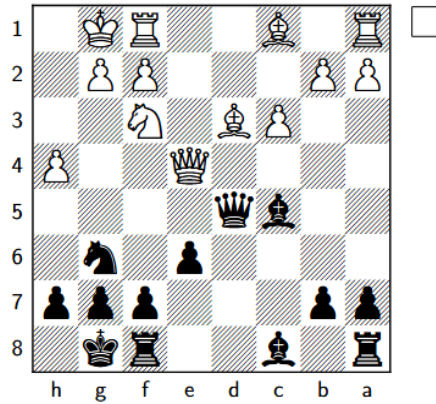

Mijn paard op e7 past beter op d7 om druk te zetten op e5 en een tempo te besparen, verder is het nog een vrij rustige stelling.

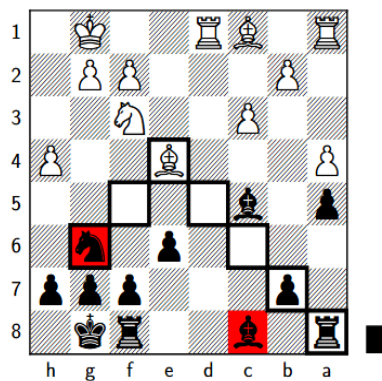
Een paar zetten later verandert dit, mijn tegenstander brengt al snel de dame in het spel om druk te zetten op de koningszijde, wat in dit soort structuren thematisch is. De h pion voegt zich later ook bij de aanval op mijn koningszijde, dus de stelling vereist veel aandacht van mijn kant. Ook hier had ik mijn paard liever op d7 gehad zodat deze naar f6 kan springen, maar het lijkt allemaal nog verdedigbaar.

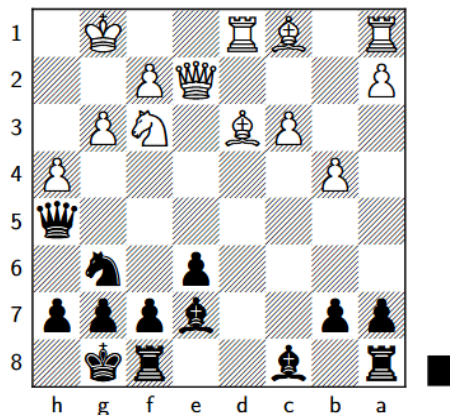
Een paar zetten later voegt de h pion zich toe aan het feest, de d lijn is ondertussen wel geopend, dus ik bied een dameruיל aan. Als de ruil niet wordt aangenomen is het plan om mijn dame naar h5 te manoeuvreren om de h pion tegen te houden, verder jaag ik de dame weg waardoor ik weer wat rust krijg op mijn koningszijde.

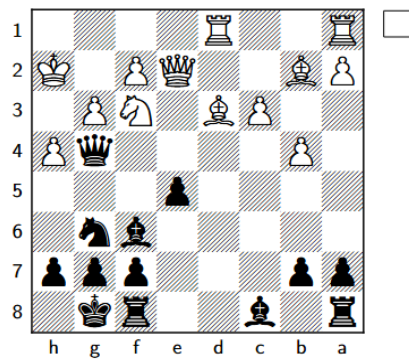
André speelt hier b4, ik wil nog niet meteen dames afruilen omdat mijn paard dan na h5 naar het toch wel ongelukkige veld h8 wordt geduwd. Als mijn tegenstander hier 14. Td1! had gespeeld dan was de slechte positie van mijn paard nog duidelijker geworden. Mijn tegenstander krijgt dan een sterke loper terwijl mijn paard geen goede velden meer heeft en mijn witveldige loper geen kans meer krijgt om zich op redelijke wijze te ontwikkelen zoals te zien is in het diagram hier onder.

In de partij worden de dames niet afgeruild en komt mijn dame op h5 terecht. Aangezien André de pionnen voor zijn koning naar voren heeft gespeeld en mijn paard en lopers naar de koningszijde zijn gericht houd ik de mogelijkheid tot een toekomstige aanval op de koningszijde in mijn achterhoofd.

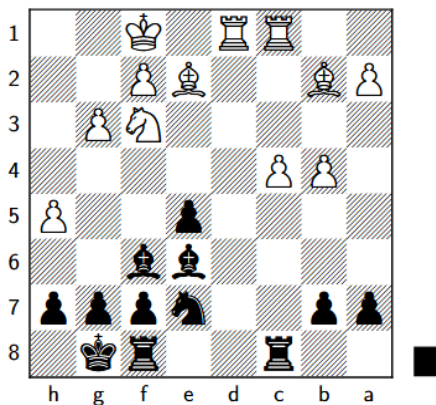

André plaatst hier zijn koning handig op het veld h2 zodat g1 vrij komt voor het paard om een dameruil af te dwingen, een paar zetten later gebeurt dit ook.

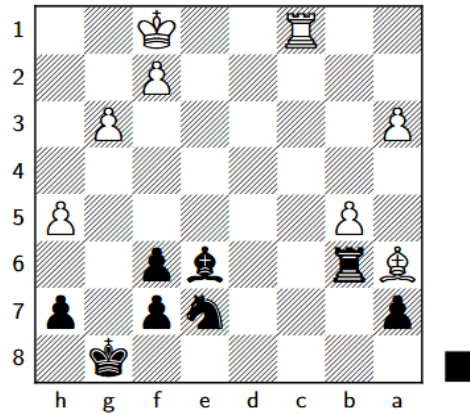
Pg1 en de dames worden afgeruild.

Na wat stukken te verschuiven komen we aan in de volgende stelling waarbij mijn e pion onder druk komt te staan.

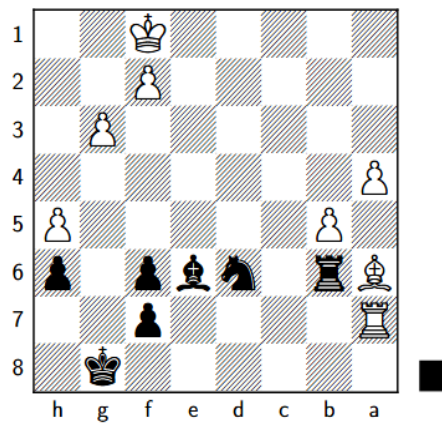

Ik besluit hier mijn e pion naar voren te schuiven. Ik had berekend dat mijn tegenstander mijn loper niet kan slaan op f6 omdat ik in dat geval altijd de ruil win. De mogelijkheden zijn dan 28. Lxf6, exf3 29. Lxe7, fxe2+, Kxe2, Tfe8! waarna de loper weg moet en ik daarna met verschillende aftrekschaken materiaal kan winnen, of 28. Lxf6, exf3 29. Lxf3, gxf6 ik een stuk voor een pion win. De enige goede zet was hier Pd4! waardoor ik zowel de loper als het paard niet kan slaan. In de partij werd mijn loper geslagen en kwam ik een stuk voor een pion voor te staan.

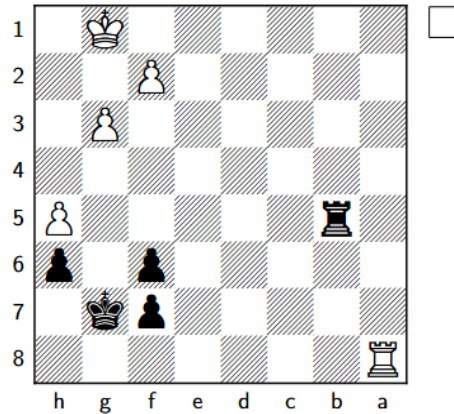
De volgende positie kwam op het bord. Ik sta een stuk voor een pion voor dus nu is aan mij de taak om het tegenspel van mijn tegenstander uit te doven.

Bang voor een eventuele mat op de achterste rij besluit ik hier eerst maar h6 te spelen. Dit was echter niet de grootste directe dreiging, ik had hier beter Pd5 kunnen spelen zodat de toren van de tegenstander niet meer bij mijn a pion kan komen. Mijn tegenstander maakt hier dankbaar gebruik van en mijn a pion valt een paar zetten later.

Ik kon hier niet snel het goede vervolg vinden. Ik was toch wel bang geworden van de gepasseerde pionnen van mijn tegenstander en ik besloot om toch maar mijn loper af te ruilen voor de twee gepasseerde pionnen met Lc4. Helaas verandert hierdoor de partij van een winnend eindspel voor zwart naar een remise. Na een verdere analyse blijken de gepasseerde pionnen toch te kunnen worden tegengehouden zonder een ruil, maar dit kon ik tijdens de partij niet ver genoeg doorrekenen.

In de partij dacht ik met mijn iets actievere koning en toren misschien toch nog een klein voordeel te verkrijgen, maar deze stelling blijkt toch wel echt een remise te zijn.

Samenvattend was het een mooie partij waarin beide spelers goede kansen hadden. André kwam beter uit de opening en in het middenspel kreeg ik wat mooie kansen. Uiteindelijk eindigde de partij in een remise waardoor we beide tijdens ronde 2 het schoollokaal mochten inruilen voor de kerk.

Ook over de tweede novice wordt lovend gesproken, een metgezel laat zich ontvallen: **TIRO • VOCEM • EDIT** “De nieuweling laat zijn stem horen.” Het betreft **Augustus Reisdorfius**, Guus Reisdorf, die volgens Hemmerius ook ter kampe al grote schaakvorderingen liet zien. Zijn bijdrage:

Na twee dagen zwoegen in de "kantine" mocht ik dan eindelijk bij de grote jongens meespelen, in de kerk.

Op bord 127 tegen Fre de Hammes (1821 rating). Dat beloofde een leuke partij te worden.

Fre speelde met wit en opende met 1. d4, waarop volgde: 1. d4 Pf6 2. Pf3 g6 3. Lf4 d5 4. c4 Lg7 5. h3 c5 h3 vind ik een beetje passief.

Ik vind mijn witte looper voorlopig prima staan op c8 en kan er altijd nog voor kiezen deze op een andere manier te ontwikkelen.

6. e3 0-0 7. Pc3 Pc6 8. Lh2 h6 h6 om Pg5 te voorkomen en om Le6 te kunnen spelen, zodat

ik meer druk op het centrum kan zetten. Ik begreep Lh2 ook niet helemaal. Was hij bang voor Ph5?

9. Le2 Le6 Mijn plan lijkt te werken. 10. cxd5 Pxd5 11. 0-0 cxd4 Wit blijft achter met een zwakke, hangende pion op d4.

12. exd4 Db6 Hier maakt de partij een draai. Ik twijfelde tussen Db6 en Da6, om plaats te maken voor een toren en meer druk over de d-lijn te krijgen. Het verschil tussen die twee zetten?

13. Pa4 Dd8 Met één foute zet viel mijn hele plan in het water.

14. Pc5 Lc8 Ik zette mijn stukken alvast terug naar de startpositie.

15. Da4 Pb6 Da4? Dat kan geen goede zet zijn. Dit wint de d-pion. Ik tel één, twee, drie aanvallers tegen twee verdedigers...

16. Db5 Pxd4 En ja hoor, de d4-pion gaat er echt af.

17. Pxd4 Dxd4 Belangrijk om met de dame terug te slaan, anders kun je per ongeluk in een penning terecht komen.

18. Lf3 Dxb2 Hij zet meer druk op de b-pion, maar ik sta al een pion voor. Nu geen stomme zetten meer: gewoon netjes ruilen en een goed eindspel in gaan.

19. Dxb2 Lxb2 20. Tb1 Ld4 21. Pxb7 Lf5 Een tussenzet om ruimte te maken voor mijn toren.

22. Td1 e5 Dit was te ambitieus.

Misschien waren Lf6 of Lg7 beter geweest, maar e5 kwam te vroeg en nu mag ik op de blaren zitten.

23. Pa5 Tc8 24. Pc6 en een remiseaanbod. Volgens mij zag mijn tegenstander de paardvork op e7 niet. Daardoor zou ik mijn extra pion waarschijnlijk weer teruggeven.

Ik zag hem in ieder geval wél en was daarom ook tevreden met een remise.

Het schrijven van Hemmerius krijgt een beetje zure ondertoon als hij hele passages wijdt aan de soms erg jeugdige deelnemers aan het toernooi. Hij legt anderen querulante zinnen in de mond, maar deze stijlfiguur kennen we van Caesar, hij meent het zelf. Caesar gebruikte dit wel 180 graden gekeerd, hij liet anderen lovend uit over strategische en tactische beslissingen op het slagveld, terwijl hij daarmee zichzelf complimenteerde. Hemmerius laat zeggen:

O MARS, DIC MIHI: QVOMODO IVVENTVTI PAR ESSE POSSVM?

“O Mars, vertel mij: hoe kan ik tegen de jeugd opgewassen zijn?”

Elo angst en verborgen vrees voor aftakelen en het onvermijdelijke grote onbekende daarna zullen hier een rol spelen. Let wel, Mars, god van de oorlog, wordt hier aangeroepen, dus een strijdplan wordt gevraagd. Een speler die zeker moest opboksen tegen het onbevengene en ernstige van de jongelingen was **Raimundus Coquus**, Ramon Kok, die volgens

Hemmersius tegen een “Een barbaarse, nauwelijks geboren, uit het Oosten.” (**BARBARA • VIX • NATA • AB • ORIENTE**) moest aantreden. Hij komt hier zelf nog kort op terug in zijn bijdrage:

Mijn eerste toernooi na 30 jaar was erg wennen en ik heb bijna elke partij wel een blunder of grote fout begaan. Een partij speelde ik wel goed en was ook wel mooi om te zien hoe 2 centrumpionnen helemaal naar de 7e rij opschoven. Ik had wit en speelde de Reti opening:

Wit: Ramon Kok

Zwart: Alexander Traest

1. Pf3 d5
2. c4 d4
3. e3 dxe3
4. fxe3 c5
5. d4 e6
6. Le2 Pc6?

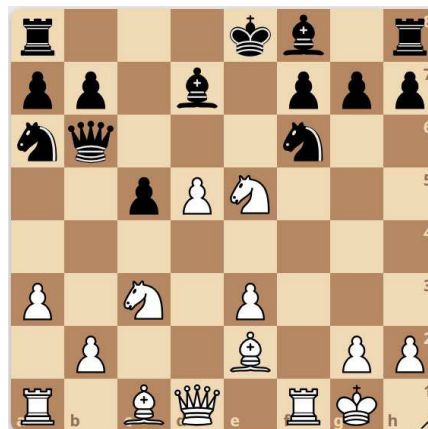
Eigenlijk was ik wel blij met de uitkomst van deze opening. Wit krijgt een sterk pionnencentrum en een half open f-lijn. Zwart kan beter zijn koningsvleugel ontwikkelen met 6... Pf6 want nu al zou pion doorschuiven 7. d5 al heel sterk zijn geweest.

7. 0-0 Dc7?

8. Pc3 Pf6

Zwarts 7e zet laat toe dat ik mijn damepaard mee kan laten doen voordat ik de d-pion doorschuif. Dat had ik nu al meteen kunnen doen maar eerst Pb5 was te verleidelijk en het paard moet later gewoon weer terug.

9. Pb5? Db6
10. d5 exd5
11. cxd5 Pb4
12. Pc3 Ld7
13. a3 Pa6
14. Pe5

Het was geweldig om mijn stelling te zien na twee slechte automatisch gespeelde ontwikkelingzetten van zwart. Het zwarte paard staat buitenspel en ik beheers het centrum.

14... Ld6

- 15. Pc4 Dc7
- 16. Pxd6 Dxd6
- 17. e4 0-0
- 18. Lf4 Db6
- 19. Dd2 Pc7

De opmars van e4-e5 is niet meer te voorkomen. Zwart probeert zijn paard weer in het spel te krijgen maar wit breekt nu door in het centrum.

- 20. e5 Pfe8
- 21. Lc4 Dg6
- 22. d6 Pe6
- 23. Pd5 Kh8
- 24. Ld3 Dh5
- 25. Tae1 f6
- 26. Lg3 Pd4
- 27. Tf4 Pf5
- 28. Lxf5 Lxf5

Nu kon ik met kwaliteitsoffer beide centrumpionnen op de 7e rij krijgen.

- 29. Txf5 Dxf5
- 30. e6 g6
- 31. d7 Pg7
- 32. e7 Tg8
- 33. Pc7
- 1-0

Een andere vermeldenswaardige partij is mijn verliespartij tegen een 11 jarig Russisch meisje met Belgische naam Vera Den Leisle die wel al heeft meegedaan aan jeugd wereldkampioenschappen. Als ze ooit nog wereldkampioen wordt heb ik in ieder geval een partij tegen haar gespeeld!

Hemmerius is mild over over Raimundus, en zo ook zijn companen. Een ieder was ervan overtuigd dat met wat meer ervaring in het toernooispelen de resultaten zouden verbeteren:

SINE EXERCITATIONE • NVLLA VICTORIA

“Zonder oefening geen overwinning.”

Wetenschappers zijn het onderling oneens hoe de stukken tekst over Marcus Goverius, Marc Govers, te interpreteren. Hemmerius hint op een slimigheid, een truc, en het verkrijgen van geld. Hij schrijft:

SOLLERTIA • PECVNIAM • LVCRA TVR

“Met vindingrijkheid wint hij geld.”

Sollertia heeft niet echt een hele slechte connotatie, het duidt eerder op een handigheidje dan een boevenstreek. Toch lijkt het erop dat Marc geld heeft gewonnen door tijdens een eerdere reis puncta te hebben verkocht om zo in Gent in een lage klasse te mogen spelen. Echt duidelijk is het allemaal niet. Wat wel wonderbaarlijk is: de geldprijs van 20 Sestertii met een huidige waarde van minimaal EUR 100, werd ingeleverd bij Charles de Rijk “voor geleverde diensten”. Welke diensten zullen we nooit weten, want juist hier is een stuk niet leesbaar, of door de AI Woke functie verhinderd te vertalen.

Prijswinnaar Marc

Marc Govers schreef dit:

Gent open, partijverslag ronde 9 Sieben Veldeman 1938 – Marc Govers 1768

Carlos vroeg mij om een partijverslag voor het verslag van onze schaakreis naar de Gent Open 2026. Dat wil ik graag doen; het wordt niet een van mijn 4 overwinningen of 1 van mijn 3 verliespartijen maar het wordt mijn remise tegen een 1900 speler in de laatste ronde omdat het verloop van de partij mij iets geleerd heeft en mij heeft doen beseffen dat ik als het

moet toch beschik over een karaktereigenschap die zo noodzakelijk is voor het spelen van een goede partij toernooi schaak. Daarover later meer.

Ik speelde in de laatste ronde tegen een speler die een rating heeft die de mijne ver overstijgt en daarnaast had ik met mijn voorlopige score van 4,5 uit 8 nog kans op een prijs in mijn rating categorie -1800. Mijn rating die ooit 2080 was, is na mijn schaakreis naar Praag geïmplodeerd naar een magere 1800 wegens het feit dat ik in Praag maar 2,5 uit 9 rondes scoorde en ik toen niet beschikte over voornoemde karaktereigenschap.

Daarnaast had ik 2 jaar geleden een beetje het plezier in het schaken verloren, met wit ging het nog wel maar met zwart speelde ik voornamelijk Nimzo-Indisch tegen d4 en Caro-Kann tegen e4 en ik vond dat eigenlijk, ondanks goede resultaten, maar meestal saaie partijen. Ik heb toen zelfs overwogen om te stoppen maar in een gesprek met een schaakcoach werd mij het advies gegeven om andere openingen te gaan spelen met meer dynamisch stukken spel en dat werden de Benoni en de Najdorf Siciliaan.

Daarmee ben ik dus de laatste 2 jaar aan de slag gegaan en natuurlijk waren de resultaten in het begin bedroevend maar inmiddels ken ik de Benoni vrij aardig en probeer ik iets te begrijpen van de Najdorf maar vind dit nog steeds erg moeilijk. Maar belangrijker, het spelplezier kwam terug en ik besloot om in het toernooi in Gent alleen maar Benoni en Najdorf te spelen en de resultaten waren gemixed (2 overwinningen met de Benoni en 1 remise en 2 keer verlies met de Najdorf). De Najdorf is eigenlijk te moeilijk voor mij maar dat vind ik niet erg: het levert prachtig spel op en ik heb er weer lol in gekregen.

Zo ook in de laatste ronde: Ik speelde zwart en er kwam een Najdorf op het bord:

1. e4 c5 2. Pf3 d6 3. d4 cxd4 4. Pxd4 Pf6 5. Pc3 a6 6. Ld3 e6 7. 0-0 Le7 8. Le3 0-0 9. f4 Pc6 10. h3 Pxd4 11. Lxd4 Dc7 12. Df3 e5 13. Le3 b5 14. a3 Lb7

Dit is nou echt een stelling die ik leuk vind om te spelen: Wit dreigt met zijn lopers een initiatief op de koningsstelling te ontwikkelen en ik moet dus verdedigen en hoop uiteindelijk op de counter iets te kunnen bereiken. Dat ik veel te weinig weet van de juiste zetvolgordes doet er voor mij niet veel toe want ik geniet van de spanning die in een dergelijke stelling verborgen zit.

15. f5 Tac8 16. Tad1 Tfd8 17. Dg3 d5

De thematische opstoot. F5 van wit is een tweesnijdende zet geweest: enerzijds dreigt hij een vage mataanval maar anderzijds is de toren op f1 nu minder goed en dat geldt ook voor de looper op d3. Ik was hier niet ontevreden met mijn stelling en dacht dat ik het wel kon houden. We hadden inmiddels beiden al zo'n 45 minuten gebruikt want in een dergelijke opening is het uitkijken geblazen: als zwart niet secuur speelt dan wordt hij omvergeblazen en kan hij in minder dan 20 zetten in een verloren stelling terechtkomen.

18. exd5 Lxd5 19. Lh6 Lf8 20. Lg5 Le7 21. Lh6 Lf8 22. Lg5 Le7 23. Tfe1 Ph5 24. Dxe5 Lxg5

Hier dacht ik ven dat ik beter kwam te staan want ik dacht nu als wit met het paard de looper op d4 zou slaan ik dan het tussenschaak op c5 had en ik na nemen een stuk voor zou komen, maar ik was weer eens te kortzichtig want nu neemt wit de dame en dan alsnog de looper en zwart kan niet terugslaan wegens mat op de achterste rij. Dat is nu typisch een foutje in mijn denken; vaak te optimistisch en dan teleurgesteld raken als ik de dreiging van de tegenstander weer eens verkeerd heb ingeschat, Ik kom nu dus een pion achter en dacht al dat ik moest gaan proberen om de remise te bereiken want van winst kan voor zwart nu geen sprake meer zijn.

25. Dxc7 Txc7 26. Pxd5 Tcd7 27. Pb4 Td6 28. Te4 Pf6 29. Te2 Lh4 30. Tf1 h6 31. Tf3 Pd5 32. Pxd5 Txd5 33. Tfe3 Lg5 34. Te8+ Txe8 35. Txe8+ Kh7 36. Ta8 Td6 37. b3 Ld2 38. a4 bxa4 39. bxa4 a5

De evaluatie is ongeveer hier +2 voor wit: eigenlijk verloren stelling dus en ik begon me hier ernstig zorgen te maken over het behalen van een eventuele prijs in het toernooi. De vraag is of wit iets kan bereiken met de vrije c pion of na afruil met een vrije a pion. Maar er speelde nog iets anders want ik had de laatste 13 zetten weliswaar minder accuraat gespeeld maar wel in een snel tempo en mijn tegenstander had nog maar 10 minuten over en ik nog 25. Nu is het met het increment van 30 seconden per zet allemaal niet zo erg natuurlijk maar toch.

40. g4 g6 41. fxg6+ fxg6 42. Kf2 Kg7 43. Kf3 Kf6 h5 44. Tc8 hxg4+ 45. hxg4 Te6 46. Le4

En het lukt! In deze stelling is de evaluatie nog maar +0.2; al wits voordeel is door tijdsdruk vervlogen en ik dacht nu dat de remise een feit moest zijn als ik g5 zou spelen met een looper op f4 en dan proberen om de zwarte koning naar de dame vleugel over te brengen en zo ongeveer geschiedde ook in het restant van de partij.

Kf6 47. Tc5 Td6 48. c3 Te6 49. Txa5 Lxc3 50. Tc5 Ld4 51. Tb5 Ta6 52. Tb4 Lc3 53. Tc4 Ld2 54. Lc6 g5 55. Lb5 Td6 56. Tc5 Td4 57. Lc6 Td6 58. Le4 Ta6 59. Tc4 Lf4 60. Ld3 Td6 61. Lc2 Td5 62. Ke2 Td2+ 63. Kf3 remise.

In de slotstelling had mijn tegenstander nog 30 seconden over en ik 6 minuten en ik zei tegen hem: “ *Denk je dat je dit nog kan winnen of doe het voor remise?*” Hij dacht enkele seconden na, schudde zijn hoofd maar stak zijn hand uit en de remise was een feit en tevens de prijs in het toernooi.

En dan kom ik nu bij het feit waarom deze partij erg belangrijk voor me was: op het moment dat ik verloren stond dacht ik: *“Ik ga deze partij rekken tot het einde en ga proberen om mentaal hard te zijn voor mezelf”* en dat lukte nu wel in tegenstelling tot mijn partijen in Praag waar ik vaak voortijdig opgaf en mezelf na een reeks van nederlagen het gevoel had gegeven dat ik geen enkele toernooipartij zou kunnen winnen omdat de mentale hardheid ontbrak gepaard gaande met een gevoel van moedeloosheid. Nu niet meer: ik heb er weer zin in en na een goed toernooi resultaat in Gent denk ik weer op de goede weg te zijn.

Zoals Donner al zei: *“In het schaakspel wint niet de slimste of de alwetende maar eerder de grootste vechter, zoals het ook in het leven gaat.”* Een mooi credo!

Marc Govers

Veel aandacht is er voor een partij van **Gaius Stafleius**, Michiel Stafleu, waarbij geen der combattanten een vredesovereenkomst wenste te sluiten. Voorstellen tot in ieder geval wapenstilstand werden over en weer wel gedaan, maar telkenmale werd geweigerd. Michiel's doorzettingsvermogen en strijdlust werden beloond en dit optreden zorgde voor euforie in de vriendengroep: **PERSEVERANTIA • MARTEM • DELECTAT** “Doorzettingsvermogen behaagt Mars.” schijnt na zijn overwinning gekrast te zijn op het schild waarop hij uit de speelzaal werd gedragen, alom toegejuicht. Hij schreef zelf ook over deze partij:

Michiel, links, probeert af te kijken bij Carlos, verstoort zien we Jasper

(6) Stafleu, Michiel - Bienfet, Yves [B01]

Gent Open (6), 20.07.2026

Mijn favoriete partij van het Gent Open schaaktoernooi is de partij in de zesde ronde, maandagavond. Iets schijnt goed te bevallen aan maandagavonden...

Het was een boeiende partij waarin beide spelers hun beste kansen opzochten en vaak benutten. Hoewel er in de partij tot 5 keer toe remise aangeboden werd, wilde geen van beide spelers dit aannemen en bleef het tot het eind toe spannend.

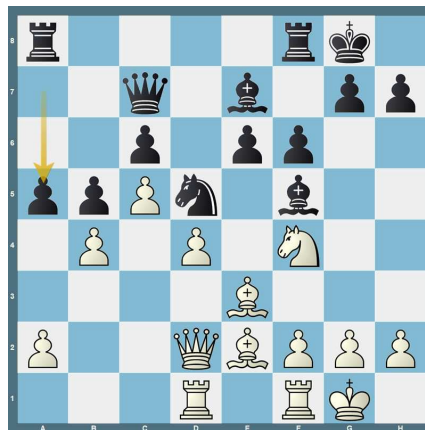
De eerste zetten beogen een Marshall gambiet (door de zwartspeler), maar ik kies ervoor om niet te proberen de d5-pion te behouden en wat volgt is een kalme opstelling van zwart, waarin naar mijn smaak wit geruime tijd wat beter staat.

1. e4 d5 2. exd5 Pf6 3. Pf3 Pxd5 4. d4 Lg4 5. c4 Pf6 6. Le2 e6 7. Pc3 Le7 8. 0-0 0-0 9. Le3 c6 10. Db3 Db6 11. Dc2 Pbd7 12. Tad1 Dc7 13. Dd2 Pb6 14. c5

Van deze zet kreeg ik al gauw spijt. Het geeft de controle over d5 weg en daarmee is het ook voorlopig even gedaan met het overwicht.

14... Pbd5 15. Pxd5 Pxd5 16. Dd3 Lf5 17. Dd2 Tad8 18. b4 b5 19. Pe5 f6 20. Pd3 Ta8 21. Pf4 a5

Met Pf3-e5-d3-f4 ben ik op zoek naar aanval tegen het zwarte paard op d5. Als het paard eenmaal op f4 staat begin ik andere vergezichten te zien. Eigenlijk ziet g4 er prima uit.

22. g4 Pxf4 23. Lxf4 e5 24. gxf5 exf4 25. d5 cxd5 26. Dxd5+ Kh8 27. Dd7 Ta7 28. Dxc7 Txc7 29. a3

Het pakte goed uit. Wit staat beter

29... axb4 30. axb4 Tb8 31. Td4 g6 32. fxg6 hxg6 33. Txf4 Kg7 34. Ta1 f5 35. Ta5 Lg5 36. Td4 Lf6 37. Td1 Le5

Hier bood de zwartspeler remise aan, maar hoewel voor beide spelers de bedenktijd krap begint te worden ben ik hier nog niet op uitgekeken.

38. Tb1 Th8 39. Txb5 Lxh2+ 40. Kg2 Le5 41. Tg1

Maar Tg1 is niet goed. Beter was hier Td1. Er volgt nu een fase waarin beide spelers 2 keer remise hebben aangeboden en de ander dan net voldoende reden ziet om dat te weigeren.

41... Th2+ 42. Kf1 Ta7 43. Ta5 Txa5 44.bxa5 Ld4 45. c6 Txf2+ 46. Ke1 Th2 47. c7 Th8 48. Tg3 Tc8 49. Td3 Le5 50. Td7+ Kf6 51. a6 Lxc7 52. a7 g5

Oef. Volgens Fritz is wit minimaal beter, maar g5 is fout.

Na 52... Lb8 moeten we het nog maar zien met T+L tegen T+2 pionnen. Het lijkt me remise.

53. Txc7

Zwart geeft op.

1-0

Een treurzang voor **Gasparus Willemse**, Jasper Willemsen, na de eerste paar rondes. Hij begon ijzersterk, maar iets knapte en de laatste rondes wilde het gewoonweg niet meer lukken. In de woorden van Hemmerius: **VT LEO COEPIT • VT FELES FINIVIT** “Hij begon als een leeuw, hij eindigde als een poes.” Maar even verder schrijft hij over Jasper **INGENIVM SEMPER EMERGIT** “Talent komt altijd bovendrijven.” en de waardering voor de schaakkracht van Jasper wordt binnen de groep gedeeld. Jasper's bijdrage:

Mijn favoriete partij van het afgelopen Gent Open 2026 was tegen de ervaren Marcel van Herck, een oude rakker met een jonge insteek. Het lot wilde dat wij een opening zouden spelen waarvan ik nét voor de partij nog benoemd had dat het de zwakste schakel in mijn repertoire was, met name de Franse Uitnodiging. Ik speelde zwart, en dat verliep als volgt:

1. d4 e6 2. e4 d5

De partij werd agressief vervolgd in een relatief nieuwe variant, waarbij een centrale pion wordt geofferd door zwart.

3. Pc3 Pf6 4. Lg5 h6 5. Lxf6 Dxf6 6. exd5 Lb4 7. Lc4 0-0 8. Pge2

Dat ziet er niet best uit. Het is in ieder geval niet mijn eigen speelstijl. Maar na lang nadenken vond ik de volgende zet:

8... b5!

Een leuk vervolg dat wit dwingt om ook deze pion op te snoepen. Na de pion te hebben gegrepen, dwong ik zijn loper terug en verstevigde ik het centrum. Nog steeds een pion achter, maar het spel is nu zeker makkelijker voor mij!

9. Lxb5 exd5 10. 0-0 c6 11. Ld3 Lg4 12. h3 Le6 13. Pg3 Kh8

Kh8 is volgens onze goede vriend de computer niet goed, maar het haalt de koning wel uit een hoop vervelende scenario's en biedt de toren meer ruimte. Afijn, het tempo werd snel terug gegeven.

14. Pce2 Ld6 15. c3

Ook c3 was volgens onze vriend niet nodig, maar goed, menselijk spel. De computer geeft om de één of andere reden ook aan dat Da5 een goede zet zou zijn geweest, wat wij ook bij de analyse allebei een sterke zaak vonden.

15... Pd7 16. f4 Dh4 17. De1

Kort maar krachtig. De partij is al bijna voorbij. Wellicht ziet u mijn blunder aankomen; ik reken verkeerd en offer de loper.

17... Lxh3?!

De partij is gelijk voorbij. Desalniettemin ben ik erg tevreden over de manier waarop de opening is gespeeld. Dynamisch spel is niet mijn forté, maar we gingen vol overtuiging deze variant in en nu dat ik hem verder nagekeken heb vind ik hem ook uitzonderlijk mooi.

En Hemmerius zelf dan? Wat schreef hij over zichzelf? Vooral veel klaagzang, en wat schaamte. Schaamte omdat hij erachter was gekomen dat hij de enige was die niet tegen zijn verlies kon. Na een nederlaag moesten de reisgenoten minimaal een half uur gejammer en gezucht aanhoren. Een stuk ook over hoe de goden hem in de steek hadden gelaten en twijfel of zijn vroegere levenspad hier de oorzaak van was. Zelfkastijding en ontberingen schreef hij zichzelf voor.

De anderen waren nuchterder over de mislukking van Hemmerius; tijdnood en verkramping in sommige stellingen waren de oorzaak van de nederlagen (**BONI MOTVS • SED SINE RESPECTU TEMPORIS** “Goede zetten — maar de tijd werd niet gerespecteerd.”)

Hemmerius' bijdrage:

Ook voor mij het eerste serieuze toernooi in jaren, en om mijn humeur op de proef te stellen kreeg ik in de eerste ronde London tegen. Natuurlijk kwam ik slecht uit de opening, maar mijn tegenstander gaf me gelukkig de kans om mijzelf stevig in het centrum te positioneren en de kansen weer gelijk te trekken. Een schijnoffer bracht mijn tegenstander in de war:

Hier speelde ik 1... Pxf3, stelt niets voor natuurlijk, een schijnoffer meer niet. Gewoon aannemen met 2. Kxf3 en na 2... e4+ de koning terugtrekken naar bijvoorbeeld g2 (niet 3. Ke2 exd3+ gevolgd door 4... hxg4 en zwart staat al bijna gewonnen) met gelijk spel. Mijn tegenstander zag spoken en speelde 2. Nxe5?, en het eerste punt volgde snel na 2... Nxe5.

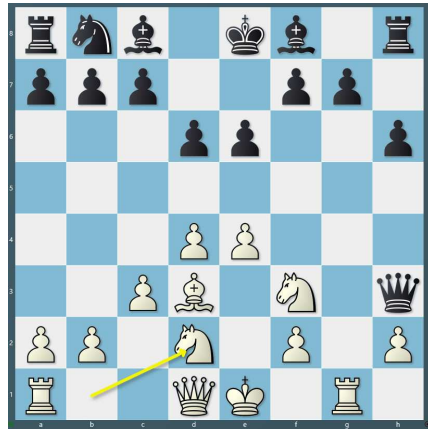
In de tweede ronde mocht ik op het erepodium zitten met live uitzending van de partijen. Mijn reisgenoten hebben kunnen meegenieten hoe ik verloor. Maar toch was dit mijn beste partij. Ik had mijn tegenstander van 2244 bijna op de knieën. Bijna telt niet, dat begrijp ik, maar ik was blij met mijn toch soort van creatieve spel in deze partij.

(84) Hemmers,Carlos (1963) - Dreelinck,Adriaan (2244) [A45]

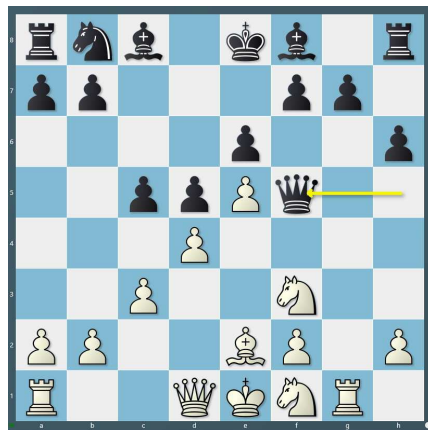
Open Gent 2026 Gent, Belgium (2.16), 18.07.2026

[chemm]

1.d4 ♟f6 2.♟g5 e6 3.e4 h6 4.♟xf6 ♟xf6 5.c3 d6 6.♟d3 ♟g5 7.♟f3 Volkomen tegen mijn gewoonte offer ik hier een pion. Moet ook wel want de aanvallen op mijn slappe speelstijl van vooral de jeugdige spelers bij De Baronie liepen de spuigaten uit. ♟xg2 **8.♟g1 ♟h3**

Wit heeft voldoende compensatie volgens Stock. In ieder geval is de stelling makkelijker te spelen voor wit. **9.♖bd2** Natuurlijk was 9. Rg3 ook goed. **9...♜h5 10.♗e2 d5** De computer vindt 10... g5 beter. Niet echt een zet waar ik aan dacht vanwege P×g5 mogelijkheden. Stockfish is niet onder de indruk en geeft zwart het betere van het spel na 11. P×g5 Q×h2. **11.♙e5** Schaak met de dame op a4 gevolgd door lange rokade is de computer's preferentie. **11...c5 12.♜f1 ♜f5** [

Beter was ontwikkelen met 12... Pc6 **13.♜h4?** Ik vond dit tijdens partij een fijne zet omdat zwarts dame wordt teruggedrongen naar een passief veld zeker na de veertiende zet van wit. Beter was 13. Pe3 met voordeel. **13...♜h7 14.♜d3!**

Vade retro vijandige koningin. Ik hoopte stiekem op 14... g6 15. Txg6!, en zwart kan opgeven. Helaas speelde mijn tegenstander 14... ♖g8 en kon na 15. ♖e3 met 15... cxd4 voordeel krijgen. Hij speelde echter 15... h5 en ik kreeg inspiratie en speelde 16. ♗hf5

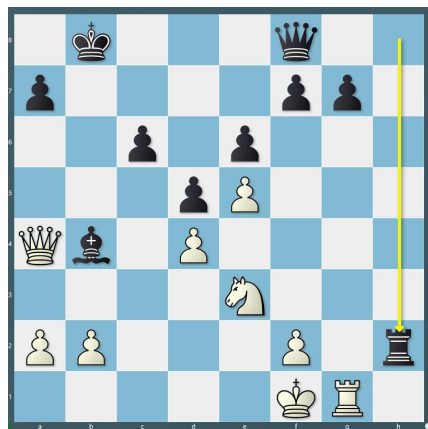
Ik vind eigenlijk wel jammer dat Chessbase analyse eigenlijk helemaal niet ingaat op deze zet, alsof het de gewoonste zaak van de wereld is dat deze zet gespeeld wordt. Als het stukoffer aangenomen wordt krijgt wit zeer goede aanvalskansen na 15... exf5 16. Pxd5. Wit dreigt dan namelijk niet alleen 17. Pc7+ maar ook 17. Pf6+ met damewinst. De beste verdediging is 16... Kd8. Wit kan de d-lijn openen met 17. dxc5 en de zwarte koning staat op de tocht. Ik had niet verder gerekend, maar dacht dat dit erg gevaarlijk moest zijn voor zwart. Mijn gevoel was juist, de computer geeft voordeel voor wit, maar nog niet gewonnen.

16...♖c6 17.♗g3 De computer adviseert 17. dxc5 een zet die ik helemaal niet heb overwogen. 17...cxd4 Zwart staat nu beter. 18.cxd4 ♖b4+ 19.♗f1 ♗d7 20.♗xh5 Toch maar meepikken die pion, g7 hangt ook nog, na 20... Pxd4 volgt 21. Pxd4 20...0-0-0 Dit is veel beter. 21.♖c1

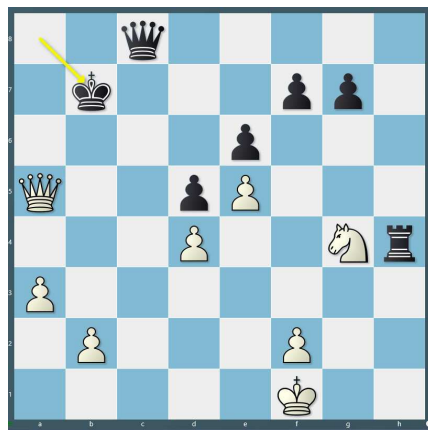
Een logische zet, en het verwachte antwoord – de koning opzij – volgde snel. 21...♖b8? Maar deze logische zet is fout. Beter 21... Df8 en pas daarna de koning opzij. Het verschil is dat wit nu 22.♗f6! ♗f8 kan spelen. De dame geven met 22... gxf6 is speelbaar volgens de computer. 23.♗xd7+ ♗xd7 24.♖b5 ♖c7

25.♗xc6 ♗xc6 Optimistisch als ik was dacht ik hier dat ik ging winnen. 25... bxc6 was beter. 26.♗xc6 bxc6 27.♖a4 ♗xh2

Ik moet toegeven: mijn opponent heeft stalen zenuwen, en pakt onverstoord een pion. En nu maakte ik de fout door lang te denken, te lang, om te proberen een directe beslissing te vinden. Dat lange nadenken hielp niet en zou me later

opbreken. Mijn zet **28.a3** was niet heel slecht ofzo, maar **28 Tg3!** gelijk was veel beter geweest. Wit heeft gevaarlijke kansen tegen de zwarte koning. **28...♖e7 29.♗g4** En hier ging het van kwaad tot erger. Ik zag spoken na **29 Qxc6**, de meest logische en beste zet. Ik was bang voor **29... Dc8** en dacht dat de zwarte dame binnen zou vallen als ik ruil uit de weg zou gaan. Maar...ruil is juist goed, wit zou beter hebben gestaan na **30. Dxc8+ Kxc8 31. Txg7**, ja tuurlijk, die pion zou nog hangen! **29...♗h4 30.♗xc6 ♖d8 31.♗g3 ♗b6** Knap staaltje verdedigen **32.♗b3 ♖c8 33.♗xb6+** Tijd voor de noodrem. Dit had een half punt moeten opleveren. **axb6 34.♗xb6+ ♖a8 35.♗a5+ ♗b7**

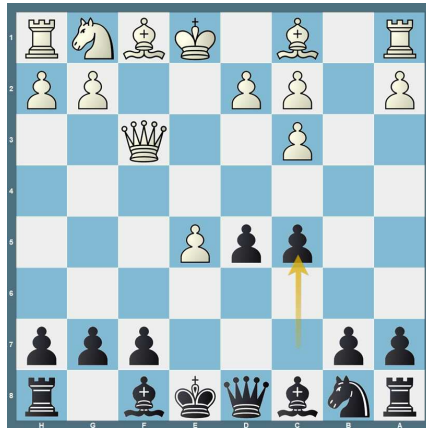
36.♗b5+? OH MY!! Zo stom en eigen schuld, toch weer tijdnood. **36. Db4+** was eeuwig schaak geweest. Nu eeuwig zonde. De zwarte koning kan ontsnappen en wat rest is een opruimbeurt. **36...♖c7 37.♗e3 ♖d8 38.♗a5+ ♖c7 39.♗d2 f6 40.exf6 gxf6 41.b3 ♗b6 42.♗g2 ♗xd4 43.♖c2** De enige soort van kleine vechtkans was nog **43. Dh6** geweest, maar als zwart even oplet en niet de toren wegblundert met een schaakje is dit uiteindelijk ook verloren natuurlijk. **43...♗a6+ 44.♗g1 ♖d3 45.♗c5 ♖d1+ 46.♗h2 ♗h5+**

0-1

Voor de rest een wat onevenwichtig toernooi. Hoe ik het voor elkaar kreeg om een eindspel waarbij ik een toren,, loper en drie pionnen had en mijn tegenstander een toren, paard en 1 pion nog te verliezen, is mij nog steeds een raadsel en houdt me nog wakker. Nou ja, ik weet wel... weer te lang nagedacht. In de achtste ronde verpestte ik definitief een redelijk toernooi. Het was ook niet echt aardig van mijn tegenstander, hij zette me mat. Zo flauw. Opmerkelijk

ook: mijn score met zwart was veel beter dan met wit. Dat moet geen terugkerend thema worden.

Gelukkig kreeg ik ook wat cadeautjes:

Hier, in een hoofdvariant van het Weens, kwam wit op het ongelukkige idee om 1. d4 te spelen. Na 2. cxd4 Dh4+ 3. Dg3 Lb4+ 4. Ke2 was ik wat gemakzuchtig en won een pion na 4... Dxd3+ 5. hxg3 Lc3. Iets als 4... Dxd4 of 4... De4+ had me veel tijd en hard werken bespaard, zwart staat zo goed als gewonnen.

En hier heeft mijn tegenstander compensatie voor het piongemis met het loperpaar. Zijn loper staat in en bijna elk veld is goed, maar het veld dat hij koos was ongelukkig: 1. Lf6, want na 1... Pf4 is wit soort van gedwongen om de loper te ruilen omdat h5 ook instaat. Nadat er veel geruild werd, nu met een gezonde pion meer, kwam de volgende stelling op het bord:

Ik maakte me op om te gaan genieten van de “sunny side of torture” in het eindspel na dameruil, maar mijn tegenstander, in een ultieme poging om dameruil te voorkomen, bedacht 1. Dc1 en de Vorkaholic kon zich laven op e2.

De laatste ronde werd gelukkig gewonnen, en de uiteindelijke score van vijf uit negen viel uiteindelijk nog mee.

Het was een fantastische week, ik verheug me nu al op volgend jaar.

4. Odds en Ends, Bijlagen

Enkele zaken blijven vooralsnog onduidelijk. De vertaling is daar lastig omdat het hoogstwaarschijnlijk gaat over modeverschijnselen van die tijd, of wellicht straattaal. Zo spreekt Carolus Dives, Charles de Rijk, zeer vaak over “Tertium Quartile” en dan om iemand te beoordelen, en over “rhetor” als maatstaf. Rhetor is dan de hoogste opleiding vergelijkbaar met gymnasium van nu. Een medereiziger grapt dan voortdurend dat hij doller is op het gymnasium bij de Grieken, waar jonemannen naakt trinden en sportten. We zullen de naam van deze liefhebber niet bekendmaken. Anderen verhalen over de weg kwijtraken bij de mars naar de speelzaal en geven Mappus Googlus de schuld, Waarschijnlijk wordt hier een landkaart bedoeld gemaakt door de nu in vergetelheid geraakte kaartenmaker Googlus.

Er is ook onrust onder de wetenschappers die een eerste blik mochten werpen op de uitgeschreven teksten van de scrollen en de inmiddels gepubliceerde initiele vertalingen. Het grootste kritiekpunt is toch wel dat de vertaling zoals gepresenteerd voorbij gaat aan de vaak nogal vulgaire en schunnige taal die Hemmerius bezigt. De vertaling lijkt gepolijst, softer gemaakt, en pakt niet de sfeer die Hemmerius zou hebben bedoeld. Er zijn ook wetenschappers die een nader onderzoek naar deze wannabe schrijver Hemmerius hebben gedaan en die beweren dat alle geziene beledigingen slechts plaagstootjes zijn en alle ruige woorden slechts een verhulling zijn van verlegenheid. Zij zien wel wat in de gekuiste vertaling.

Aan het einde van de laatste scrol spreekt Hemmerius uit dat het een **meer dan geslaagde week** was. Een **supertoernooi, superlocatie en supergezelschap**. Alle medereizigers beamen dit. Zij spreken het plan uit om het volgende jaar wederom te gaan en hopelijk met nog een grotere groep.

Bijlage: Einduitslag

Cl.	Naam Voornaam	Geslacht	Land	EloUse d	Titel	Clubnaam	#Part.	PtnTot.	Perf
1	Lumachi, Gabriele	M		2465	IM	Pedone Isolano	9	8	2546
2	Pijpers, Arthur	M		2486	GM	KGSRL Gent	9	7,5	2518
3	Lux,Hugo De Melo	M		2334	FM	Westminster	9	7,5	2379
4	Dauw, Sterre	M		2297	FM	Mechelen	9	7,5	2325
5	Manukyan, Sargis A.	M		2376	FM	Geen club	9	7,5	2374
6	Dobrosmyslov, Artem	M		2255	FM	Boitsfort	9	7	2369
7	Zouaghi, Amir	M		2374	FM	KGSRL Gent	9	7	2401
8	Dreelinck, Jacob	M		2312	FM	Geraardsbergen	9	7	2356
9	Anciaux, Adrien	M		2202	FM	Wavre	9	7	2341
10	Bekker, Stefan	M		2345	FM	Veenendaal	9	7	2322
11	Grutter, Tim	M		2390	IM	Amersfoort	9	7	2322
12	Vantorre, Nils	M		2236		KBSK Brugge	9	7	2238
13	Gok, Altay Erdem	M		1922			9	7	2158
14	Murawski, Jan	M		2246	CM	Oxford City	9	6,5	2278
15	Van Der Stricht, Geert	M		2274	IM	KGSRL Gent	9	6,5	2262
16	Venkataramanan, T.S.	M		2219	FM	Streatham and Brixton	8	6,5	2314
17	Leenen, Boyd	M		2195	CM	Asten	9	6,5	2273
18	Lammens, Tim	M		2244	FM	Dr. Max Euwe	9	6,5	2254
19	Dgebuadze, Alexandre	M		2399	GM	Wachtebeke	8	6,5	2336
20	Wilming, Auke	M		2078		Messemaker 1847 Gouda	9	6,5	2239
21	Jongste, David	M		2110		Voorschoten	9	6,5	2195
22	Patil Harshal	M		2121		Upskill Chess	9	6,5	2193
23	Honey, Luke Anthony	M		2040		Exeter	9	6,5	2258
24	De Reese, Elias	M		2106		KGSRL Gent	9	6,5	2219
25	Colonetti, Fabio	M		2128		Scacchistica Bassa Bergamasca	9	6,5	2210
26	Brienen, Jacob	M		2090		LSG Leiden	9	6,5	2203
27	Wiley, Tom	M		2081	FM	Europchess	9	6,5	2169
28	Van Den Ouden, Lendert	M		2081		Zundert	9	6,5	2195
29	Vinke, Maarten	M		2095		Dr. Max Euwe	8	6,5	2206
30	Iolis, Oleg	M		2138		2 Fous Diogene	9	6,5	2134
31	Wettach, Michel	M		2048		Lasne-Waterloo	9	6,5	2173
32	Van Den Bosch, Arno	M		2024		Dolle Toren Leuven	9	6,5	2162
33	Vardanyan, Armen Art.	M		2038		Chess Academy of Armenia	9	6,5	2126
34	Vanduyfhuys, Igor	M		2111		KGSRL Gent	9	6,5	2112
35	Smekens, Ruben	M		2102		Zottegem	8	6,5	2082
36	Cools, Gorik	M		2174	FM	Boitsfort	9	6	2262
37	Dreelinck, Adriaan	M		2244		Geraardsbergen	9	6	2184
38	Sarkisian, Arman	M		2224	CM	CREB Bruxelles	7	6	2321
39	Kitze, Alexander	M		2269	FM	SG 1871 Loeberitz	9	6	2215
40	Molitor, Milo	M		2164	FM	Fontaine-LEveque	9	6	2188
41	Rojas Keim, Luis	M		2303	IM	Granollers	9	6	2202
42	Butzen, Robin	M		2112		Hoboken	9	6	2177
43	Van Coppenolle, Lander	M		2144		Oostkamp	9	6	2146

Cl.	Naam Voornaam	Geslacht	Land	EloUse d	Titel	Clubnaam	#Part.	PtnTot.	Perf
44	Hania, Jan	M		2155		Philidor Leeuwarden	8	6	2149
45	Oorebeek, Erwin	M		2138		Wageningen	8	6	2128
46	Straat, Rody	M		2068		Moir-Domtoren	9	6	2140
47	Thienpondt, Mardoek	M		2053		Mercatel	9	6	2119
48	Davoust, Nicolas	M		2200	CM	Leuze-en-Hainaut	8	6	2172
49	Sergooris, Danail Jurgen	M		2097		KGSRL Gent	9	6	2080
50	Blok, Michiel	M		2086		ASV Arnhem	9	6	2094
51	De Jong, Jasper	M		2111	CM	Dr. Max Euwe	9	6	2084
52	Sleeckx, Alexander	M		2052		Caissa Amsterdam	9	6	2102
53	Hughes, Padraig	M		2016		Curragh Chess Club	9	6	2090
54	Dutre, Wonder	M		2017		MSV	9	6	2099
55	Driessen, Marcus	M		2086		Voorschoten	9	6	2035
56	Plomp, Mateo	M		2156		Mercatel	9	6	2050
57	Maes, Tibo	M		2054		Wetteren	9	6	2055
58	Verkooyen, Frank	M		2062		Zundert	9	6	2105
59	Pauwels, Xander	M		2170		Meense Leie Schakers	7	6	2141
60	Van Zeebroeck, Sam	M		1955		Opwijk	6	6	2096
61	Sosef, Noah	M		2053		Voorschoten	9	6	2052
62	Vrana, Frantisek	M		2044	FM	SK Stare Mesto	9	6	2005
63	Descamps, Stijn	M		1936		Artevelde	8	6	2052
64	De Weird, Matthias	M		1996		KGSRL Gent	8	6	2047
65	Devolder, Pieter	M		1849		KGSRL Gent	9	6	1989
66	White, Stuart A	M		2091		Oxford City	9	5,5	2189
67	Dhooge, Servaas	M		2038		Wetteren	9	5,5	2096
68	Koppenens, Oscar	M		2009		SV Erasmus	9	5,5	2079
69	Vanduyfhuys, Daria	F		2135	WFM	KGSRL Gent	9	5,5	2075
70	Godde, Matthias	M		2155		Mercatel	9	5,5	2050
71	Harutyunyan, Axel	M		2005		Machelen	7	5,5	2155
72	De Zoeten, Cato	F		1993		Voorschoten	9	5,5	2097
73	Haan, Gertjan	M		2019		SISSA	7	5,5	2074
74	Geene, Joris	M		2012		Voorschoten	9	5,5	2055
75	Damen, Igor	M		2121		Voorschoten	9	5,5	2018
76	Van Herck, Marcel	M		2011		KSK Deurne	9	5,5	2015
77	Becx, Cesar	M		2015	FM	Stukkenjagers	9	5,5	2069
78	Peeters, Alex	M		2113		KOSK Oostende	9	5,5	2015
79	Te Bokkel, Gerrit Jan	M		1969		Dr. Max Euwe	9	5,5	1974
80	Colin, Peter	M		1940		Zottegem	8	5,5	2025
81	Anciaux, Marc	M		2044		CCBBE	9	5,5	1995
82	Karlioglu, Boran	M		1857		Wachtebeke	9	5,5	2011
83	Zhang, Onno	M		2008		Empor Berlin	9	5,5	2068
84	Verbruggen, Samuel	M		1971		Landegem	9	5,5	2014
85	Lopes, Samuel	M		2019		Krimpen/Ijssel	7	5,5	2041
86	Paludan, Noah	M		1982		Skakklubben af 1968	9	5,5	1987
87	Hernandez Morales, Adriel	M		1887		Belgian CC	8	5,5	2033
88	Perdiguerro Herreros, Alejandro	M		1930		Capablanca	8	5,5	1940
89	Rechberger, Franz	M		2064		TSU Wartberg	9	5,5	2019
90	Kitze, Lukas	M		1936		Granschutz	9	5,5	1939
91	Lambrecht, Milan	M		1949		KOSK Oostende	9	5,5	1982

Cl.	Naam Voornaam	Geslacht	Land	EloUsed	Titel	Clubnaam	#Part.	PtnTot.	Perf
92	Carlin, John D	M		2217		Streatham and Brixton	7	5,5	2000
93	De Pauw, Matthias	M		1842		De Drie Torens Tilburg	9	5,5	1866
94	Vijver, Jonathan	M		1976		Voorschoten	9	5,5	1914
95	De Vos, Clemens	M		1947		Wageningen	9	5,5	1935
96	De Ruiter, Thomas	M		1929		Rijswijk	8	5,5	1891
97	Meert, Maarin	M		1906		LSV-Chesspirant	8	5,5	1837
98	Sleurs, Juliette	F		1941		Neerpelt	9	5,5	1849
99	Blom, Yeb	M		1918		Staunton/Helpman	9	5,5	1869
100	Musabayeva, Diana	F		2040		LSV-Chesspirant	7	5,5	1909
101	Sergooris, Emma	F		1556		KGSRL Gent	8	5,5	1829
102	Mauquoy, Alain	M		1933		KGSRL Gent	7	5	2076
103	Ghyselen, Wouter	M		2151		Zottegem	9	5	2071
104	Vanhuysse, Nele	F		2077	WFM	Zottegem	9	5	2006
105	Bekkink, Sereyo	M		2121		Santpoort	7	5	1979
106	Liessens, Tom	M		1952		KGSRL Gent	9	5	2038
107	Rogiers, Jan	M		2014		Opwijk	9	5	2019
108	Yin, Stanley	M		1920		SC Thallichtenberg	7	5	1955
109	Weller, Manuel	M		2233		SK Kaiserslautern 1905	8	5	2051
110	Boog, Ben	M		2031		KGSRL Gent	9	5	1965
111	Blok, Lukas	M		2002		Arnhemse Schaakacademie	9	5	2054
112	Flaata, Alexander R.	M		1996	FM	SOSS	9	5	2043
113	Valstar, Johan	M		2009		Schaakmat Westland	9	5	1977
114	Orban, Pieter-Jan	M		2025		LSV-Chesspirant	9	5	2002
115	Eldridge, Albert	M		1927		Brighton and Hove	7	5	1965
116	De Moyer, Karel	M		1938		Geraardsbergen	9	5	1987
117	Krupenko, Peter	M		1992		SD Gorenjka Lesce	8	5	2003
118	David, Alexandre	M		2012		Echiquier Club Le Mans	7	5	2003
119	Verstraeten, Jan	M		1951		Zottegem	8	5	1850
120	Goudriaan, Tony	M		1922		Rijswijk	7	5	1861
121	Cummins, Finn	M		1855		625ers	8	5	1956
122	Van Hecke, Bert	M		2004		KGSRL Gent	9	5	1955
123	Eedle, Eric F	M		2067		Barnet Knights	9	5	1939
124	Van Der Linden, Hans	M		2031		Zundert	9	5	1947
125	Castelein, Dirk	M		1957		Wetteren	9	5	1870
126	Van Cauwenberge, Jelle	M		0		KGSRL Gent	9	5	1993
127	Windels, Jan	M		1924		Waregem	9	5	1966
128	Veldeman, Sieben	M		1938		Dendermonde	9	5	1949
129	Verbeeren, Peter	M		1915		St.-Niklaas	8	5	2001
130	Koole, David	M		1938		Paul Keres	9	5	1946
131	Bulthuis, Jelle	M		2162		Rijswijk	8	5	1938
132	Lot, Diederik	M		1968		Dworp	8	5	1925
133	Piensi, Olaf	M		1923		SF Leherheide	9	5	1925
134	Rojers, Dennis	M		1692		De Wijker Toren	9	5	2009
135	Knudsen, Joachim Holm	M		1935		Oebro	9	5	1955
136	Jorritsma, Stefan	M		1886		De Wijker Toren	9	5	1955
137	Du Berry, Ross	M		1879		Malahide	8	5	1941
138	Manenschijn, Wouter	M		1923		SISSA	7	5	1931
139	Van De Wynkele, Rudy	M		1919		KGSRL Gent	9	5	1979
140	Barlow, James	M		1908		Wavre	9	5	1912

Cl.	Naam Voornaam	Geslacht	Land	EloUsed	Titel	Clubnaam	#Part.	PtnTot.	Perf
141	Gellinck, Simon	M		1869		KBSK Brugge	9	5	1880
142	Hemmers, Carlos	M		1963		Baronie Breda	9	5	1873
143	Buckland, Louis	M		1959		Lewes Chess Club	7	5	1916
144	Westenberg, Han	M		2134		Zundert	9	5	1898
145	Descamps, Bert	M		1893		Artevelde	9	5	1880
146	Vermassen, Benjamin	M		1885		St.-Niklaas	9	5	1880
147	Van Den Broek, Rene	M		1962		De Pion Roosendaal	8	5	1863
148	Heger, Janno	M		1875		Wageningen	7	5	1860
149	Junc, Ioan-Stefan	M		1827		Cs Chimia Victoria	9	5	1903
150	Leisle, Darya	F		1715			9	5	1941
151	Liu, Yiran	F		0		Caissa Amsterdam	9	5	1931
152	Pollet, Pepijn	M		1852		Waregem	9	5	1764
153	Van Der Stap, Harry	M		1842		Rijswijk	7	5	1737
154	Vasylchenko, Maksym	M		1781		Leuven Centraal	7	5	2034
155	Saglamilar, Serdar	M		0			9	5	1937
156	Pasterkamp, Bas	M		1862		MSV Maastricht	8	5	1761
157	Vanhouwaert, Kurt	M		1806		Landegem	9	5	1958
158	Yao, Jia	M		1662		Pavilion Knight Chess Club	9	5	1922
159	De Fre, Hannes	M		1821		KGSRL Gent	9	5	1896
160	Kloepper, Karl	M		1803		SV Horrem	7	5	1948
161	Toroptsev, Kristian	M		1833		Turnhout	9	5	1825
162	Plomp, Luka	M		1665		Mercatel	9	5	1905
163	Govers, Marc	M		1768		t Paardje Made	9	5	1824
164	Van Looy, Daan	M		1839		Mercatel	8	5	1761
165	Blommaert, Robin	M		1819		Temse	9	5	1825
166	Kellner, Nikolaus	M		1752		Austria Wien	9	5	1799
167	Achtergaele, Koen	M		1978		Mercatel	9	5	1817
168	Dorenberg, Pieter	M		1654		Eisden	7	5	1860
169	Van Zuilen, Bram	M		1783		Voorschoten	9	5	1829
170	Aldenberg, Hendrik	M		1899		Rode Loper Utrecht	8	5	1723
171	Stuer, Marc	M		2001		Beveren	9	4,5	2005
172	Vos, Rik	M		2089		Ixelles Chess Club	8	4,5	2003
173	Davis, Cameron	M		1918		Exeter University	8	4,5	2066
174	Pepermans, Jelle	M		1881		Machelen	9	4,5	1943
175	Jakob, Matthias	M		1986		Unterhaching	8	4,5	1964
176	Rathbone-Jones, Ifan	M		2153	CM	Geen club	8	4,5	1961
177	Van Hoecke, Elena	F		1795		KGSRL Gent	8	4,5	2017
178	Tupet, Guillaume	M		1951		Echiquier Marcquois	8	4,5	1869
179	Londers, Jan	M		1890		Dendermonde	8	4,5	1924
180	Abdelkader Garstka, Adam	M		1842		625ers	7	4,5	1844
181	Lenders, Ivan	M		1955		Deinze	7	4,5	2008
182	Spruit, Paul	M		2010		De Wijker Toren	7	4,5	1891
183	Hol, Camile	M		1986		De Wijker Toren	7	4,5	1866
184	Abanes, Menandro	M		1755		Rijswijk	9	4,5	1936
185	Van Dijk, Olger	M		1898		PSV/DoDo	9	4,5	1840
186	Duijvesteijn, Andre	M		1847		Nieuw Vennep	9	4,5	1818
187	Volckaert, Jesse	M		1916		Zottegem	9	4,5	1874
188	Jansz, Wilfred	M		1870		ASV Arnhem	9	4,5	1793
189	Erdogan, Erdil	M		1716		Geen club	9	4,5	1955

Cl.	Naam Voornaam	Geslacht	Land	EloUsed	Titel	Clubnaam	#Part.	PtnTot.	Perf
190	Verbeke, Basiel	M		1817		KGSRL Gent	9	4,5	1947
191	Vanhaverbeke, Daan	M		1942		Izegem	9	4,5	1883
192	Roos, Adrian	M		2210	FM	Zottegem	7	4,5	1913
193	Li, Hansi	M		1833		Dolle Toren Leuven	9	4,5	1745
194	Van Poucke, Simon	M		1903		Zottegem	9	4,5	1828
195	Alowayyid,Faisal Abdulaziz H	M		1871			9	4,5	1813
196	Gupta, Aditya	M		1801		Brighton and Hove	8	4,5	1936
197	Debaere, Thomas	M		1896		Tielt	9	4,5	1804
198	Khorrami, Faraz	M		1841		Wetteren	9	4,5	1683
199	Van Duijl, Niels	M		1866		Wageningen	7	4,5	1751
200	Mulder, Piet	M		1871		Staunton/Helpman	9	4,5	1769
201	Van Parys, Dago	M		1825		KGSRL Gent	9	4,5	1816
202	Rabbers, Daniel	M		1854		Dr. Max Euwe	9	4,5	1749
203	Olschewski, Martin	M		1758		SV Horrem	9	4,5	1819
204	Peeters, Rik	M		1746		Leuven Centraal	6	4,5	1909
205	Bolck, Marius	M		1834		Wageningen	9	4,5	1784
206	Evers, Harm	M		1741		Veenendaal	7	4,5	1844
207	Mulder, Bart-Piet	M		2060		De Wijker Toren	9	4,5	1760
208	Overtoom, Reinier	M		1880		MSV Maastricht	8	4,5	1732
209	Wezel, Thomas	M		0		2 Fous Diogene	8	4,5	1881
210	Legemaat, Gerrit	M		1952		Doorn/Driebergen	8	4,5	1736
211	De Saegher, Johan	M		1923		KGSRL Gent	9	4,5	1734
212	Grobet, Sam	M		1753		Eisden	8	4,5	1843
213	Jin, Jeffrey	M		1518		Pavilion Knight Chess Club	8	4,5	1782
214	Abramenko, Aleksei	M		1739		KGSRL Gent	9	4,5	1763
215	Sola, Alessandro	M		1786		Europchess	5	4,5	1879
216	Kuulkers, Max	M		0		Nieuw Vennep	9	4,5	1805
217	Quinonez, Constanza	F		1855		Codema	9	4,5	1664
218	Roose, Hoara	F		1730		KBSK Brugge	8	4,5	1852
219	Arends, Janco	M		1775		Veenendaal	7	4,5	1784
220	Ionita, Silviu-Dumitru	M		0		2 Fous Diogene	9	4,5	1809
221	Kuhn, Axel	M		1694		Granschutz	9	4,5	1755
222	Rouwenhorst, Bram	M		1773		ASV Arnhem	7	4,5	1768
223	Van Veen, Kylian	M		1826		Voorschoten	8	4,5	1717
224	Wynn, Jacob	M		1663		Lewes Chess Club	6	4,5	1932
225	Zoutendijk, Joran	M		1795		Paul Keres	9	4,5	1720
226	Bienfet, Yves	M		1683		KGSRL Gent	9	4,5	1658
227	Dufasne, Lucas	M		1831		Bourlette - Anderlues	9	4,5	1652
228	Heyerick, Anton	M		1681		Aalter	9	4,5	1646
229	Van Dorpe, Filip	M		1709		KGSRL Gent	9	4,5	1620
230	Verhaeren, Gertjan	M		2143		KGSRL Gent	6	4	2080
231	Davey, Mark	M		1986		Kings Head	5	4	1868
232	Beinroth, Marcel	M		1851		Granschutz	9	4	1770
233	Brand, Niels	M		1884		SISSA	8	4	1806
234	Soeterbroek, Jaimy	M		1904		Paul Keres	8	4	1807
235	St Louis, Laurence	M		1692		Brighton and Hove	7	4	1858
236	Mechkor, Mohamed	M		1788		Woluwé 1200	9	4	1834
237	Flohr, Marcel	M		1840		Amersfoort	9	4	1608
238	Stafleu, Michiel	M		1849		Baronie Breda	9	4	1613

Cl.	Naam Voornaam	Geslacht	Land	EloUsed	Titel	Clubnaam	#Part.	PtnTot.	Perf
239	Van Teijens, Onno	M		1803		Dr. Max Euwe	9	4	1845
240	Hofland, Jeffrey	M		1753		Schaakmat Westland	9	4	1765
241	Aribal, Alp Bartu	M		1527		Kadikoy Satranc Merkezi	9	4	1815
242	Vereecken, Alexandre	M		1758		CREB Bruxelles	9	4	1819
243	Bultijnck, Kristoff	M		1755		KBSK Brugge	9	4	1779
244	Leisle, Vera Den	F		1561			9	4	1805
245	Hardeel, Frederick	M		1708		SV Werder Bremen	8	4	1776
246	Wittevrongel, Jarith	M		1792		Waregem	9	4	1841
247	Di Marcantonio, Tigo	M		1540		LSV-Chesspirant	9	4	1798
248	Smaling, Eric	M		1860		Wageningen	7	4	1599
249	Vagenende, Lars	M		1818		LSV-Chesspirant	9	4	1871
250	Vegaraju, Atharva	M		1718		3-Torens	9	4	1810
251	Bair, Marc	M		1815		Verviers	7	4	1836
252	Renshofer, Tim	M		1767		KGSRL Gent	8	4	1760
253	Reisdorf, Guus	M		0		Baronie Breda	9	4	1810
254	Verspecht, Louis	M		1788		Opwijk	9	4	1803
255	De Bock, Jonas	M		1761		Temse	9	4	1727
256	Gjymshana, Erik	M		1762		KGSRL Gent	8	4	1725
257	Chan, Chi Yin Charles	M		1609		Caissa Hong Kong	9	4	1810
258	Tumenjargal, Suldee	M		1821		Blankenberge	9	4	1815
259	Van Der Weijde, Andre	M		1762		Schaakmat Westland	8	4	1676
260	Haksteen, Rick	M		0		Rijswijk	8	4	1723
261	Kok, Ramon	M		1760		Baronie Breda	9	4	1653
262	Been, Klaas	M		1675		Philidor Leiden	9	4	1721
263	Vreugdenhil, Frans	M		1819		Schaakmat Westland	9	4	1721
264	Van Rij, Gert	M		1927		Jean Jaures	7	4	1662
265	Claeys, Robin	M		1949		3 Torens Gent	8	4	1653
266	Dekker, Jos	M		1830		Heerenveen	9	4	1657
267	Van Den Berg, Sandra	F		1720		Lierse SV	9	4	1655
268	Aelvoet, Karel	M		1602		Oudenaarde	8	4	1653
269	Buijs, Gerard	M		1745		Schaakmat Westland	9	4	1700
270	Temmerman, Hans	M		1687		Zottegem	9	4	1739
271	Macia Tell, Dario	M		1687		Chess Lions Bertrange	9	4	1737
272	Kokten, Alparslan	M		1538		KGSRL Gent	9	4	1713
273	De Liefde, Jan	M		0		De Ooievaar	9	4	1689
274	De Landtsheer, Nils-Oscar	M		1738		St.-Niklaas	9	4	1588
275	Peelman, Lieven	M		1731		KGSRL Gent	9	4	1636
276	Wilmotte, Frederik	M		1705		Waregem	9	4	1586
277	Vandekerckhove, Ava	F		1716		KGSRL Gent	9	4	1561
278	Bernecker, Hannes	M		1777		Granschutz	9	4	1637
279	Morre, Matias	M		1691		De zwarte dame	9	4	1590
280	Colle, Jules	M		0		Mercatel	4	4	1614
281	Sterkendries, Bram	M		1511		KGSRL Gent	9	4	1686
282	Heurtebize, Olivier	M		2213	FM	Echiquier Club Le Mans	6	3,5	1982
283	O Hanlon, Joe	M		1721		Dundalk	8	3,5	1926
284	Van Der Straeten, Lieven	M		1922		Jean Jaures	9	3,5	1768
285	Willemsen, Jasper	M		1796		t Paardje Made	9	3,5	1789
286	Ishaan Sathiraju	M		1422		UCCF Hyderabad	9	3,5	1731
287	Mat, Matthew	M		1871		2 Fous Diogene	8	3,5	1607

Cl.	Naam Voornaam	Geslacht	Land	EloUse d	Titel	Clubnaam	#Part.	PtnTot.	Perf
288	Mortazavi, Sami	M		1776		Hammersmith	4	3,5	2017
289	Meissel, Jan	M		1838		Granschutz	9	3,5	1644
290	Pynket, Seppe	M		1720		KGSRL Gent	9	3,5	1783
291	De Block, Jasper	M		1815		KBSK Brugge	7	3,5	1708
292	Van De Vooren, Mark	M		1683		Wageningen	7	3,5	1792
293	Ooms, Kylon	M		1770		Wachtebeke	8	3,5	1798
294	Barton, Ben	M		1753		York University	8	3,5	1758
295	Meignen, Gaetan	M		1762		KGSRL Gent	7	3,5	1752
296	Van Ee, Winston	M		1908		Rijswijk	6	3,5	1666
297	De Baets, Christof	M		1805		Deinze	9	3,5	1772
298	Ten Wolde, Bert	M		1829		Krimpen/Ijssel	9	3,5	1674
299	Verbruggen, Peter	M		1785		Beveren	9	3,5	1706
300	Ibsen, Metteline	F		1749		Skakklubb af 1968	9	3,5	1706
301	Stam, Mick	M		1528		Voorschoten	9	3,5	1703
302	Dutchuk, Sergei	M		1754			8	3,5	1638
303	Waegeman, Willem	M		1722		KGSRL Gent	5	3,5	1746
304	Pals, Daan	M		0		t Paardje Made	9	3,5	1708
305	Sypre, Sabine	F		1556		KGSRL Gent	7	3,5	1678
306	Pak, Arthur	M		1761		KGSRL Gent	8	3,5	1632
307	Bunkens, Rudi	M		1727		KGSRL Gent	8	3,5	1662
308	Klaassen, Wisse	M		1658		Heerenveen	9	3,5	1683
309	Deloof, Koen	M		1772		KGSRL Gent	9	3,5	1581
310	Van Maelsaeke, Victor	M		1630		Aalst	8	3,5	1598
311	Baetens, Flor	M		1595		KGSRL Gent	7	3,5	1620
312	Hoffmann, Erik	M		0		Granschutz	9	3,5	1649
313	Renkens, Stef	M		1734		Leuven Centraal	9	3,5	1636
314	Vegter, Leen	M		1748		Wageningen	9	3,5	1596
315	Traest, Alexander	M		1617		KGSRL Gent	9	3,5	1634
316	Ruiz, Alexandra	F		1552		Le Vesinet	8	3,5	1660
317	De Vet, Sylvin	M		1690		Westerlo	9	3,5	1560
318	Ranson, Maurits	M		0		Waregem	9	3,5	1628
319	Lepiae, Pieter-Jan	M		1665		Waregem	9	3,5	1565
320	Andrieu, Justin	M		1733		SISSA	7	3,5	1639
321	De Rijk, Charles	M		1673		Baronie Breda	9	3,5	1546
322	Dufour, Jakob	M		1615		Deinze	9	3,5	1658
323	Janssens, Dirk	M		1576		St.-Niklaas	9	3,5	1678
324	Laforce, Edward	M		1624		KGSRL Gent	8	3,5	1634
325	Vandesteene, Wesley	M		1681		Wachtebeke	9	3,5	1477
326	De L Ecluse, Sander	M		1559		Lierse SV	9	3,5	1542
327	Woudt, Edwin	M		2009		Caissa Eenhoorn	4	3	2034
328	Baekelandt, Els	F		1726		KGSRL Gent	7	3	1709
329	Van Der Linden, Martin	M		1534		De Uil Hillegom	7	3	1676
330	Freres, Hugo	M		1792		CRELEL Liege	7	3	1862
331	Lebon, Olivier	M		1868		KGSRL Gent	7	3	1619
332	Uitdehaag, Koen	M		1831		Wageningen	7	3	1625
333	Melgers, Jaap	M		1527		Wageningen	7	3	1660
334	Danneels, Jarno	M		1622		Waregem	9	3	1695
335	Derwael, Christophe	M		1702		Eisden	8	3	1662
336	Poppe, Jules	M		1614		Beveren	9	3	1648

Cl.	Naam Voornaam	Geslacht	Land	EloUsed	Titel	Clubnaam	#Part.	PtnTot.	Perf
337	Londers, Tuur	M		1560		LSV-Chesspirant	9	3	1640
338	Oostra, Jonas	M		0		Wageningen	9	3	1633
339	Palazoski, Elvir	M		1672		Belgian CC	9	3	1586
340	Drukarczyk, Kacper	M		1602		Edinburgh Chess Club	8	3	1705
341	Lopez Monedero, Jesus	M		1644			7	3	1718
342	Babii, Oriana	F		1624		Leuven Centraal	7	3	1576
343	Nica, Radu-Catalin	M		1634		Excelsior	8	3	1517
344	Boezewinkel, Johan	M		1687		De Wijker Toren	8	3	1553
345	Rotthier, Gery	M		1539		St.-Niklaas	9	3	1626
346	Langie, Jeroen	M		1714		3 Torens Gent	9	3	1473
347	Verbruggen, David	M		1606		Beveren	9	3	1603
348	Baes, Matthias	M		1638		St.-Niklaas	9	3	1565
349	Kuipers, Robbie	M		1600		ASV Arnhem	7	3	1466
350	Rawoens, Jonas	M		1683		KGSRL Gent	8	3	1469
351	Parmentier, Wouter	M		1749		KGSRL Gent	9	3	1513
352	Depauw, Thibo	M		1595		LSV-Chesspirant	9	3	1579
353	Schatteman, Sven	M		1648		Aalst	9	3	1579
354	Karayilan, Nilufer	F		1513		Doorn/Driebergen	9	3	1552
355	Tant, Sander	M		1612		Wachtebeke	9	3	1539
356	Stevens, Joel	M		1586		KGSRL Gent	6	3	1504
357	Cant, Gert	M		1629		Jean Jaures	9	3	1401
358	Zhang, Gong	M		1473			9	3	1570
359	Meert, Senne	M		1553		LSV-Chesspirant	9	3	1553
360	Ren, Xiaoyu	M		0			7	3	1367
361	Vandersmissen, Olivier	M		0		Wetteren	8	3	1379
362	Huitema, Doeke	M		1755		Rijswijk	9	3	1442
363	Otte, Marco	M		1844		Wageningen	7	2,5	1410
364	Sonmez, Ozkal	M		1841		KGSRL Gent	4	2,5	1741
365	West, Sofie	F		1973		KGSRL Gent	5	2,5	1515
366	Eijk, Yuri	M		1978		Saende Zaandam	4	2,5	1871
367	Beels, Bruno	M		1479		KSK Deurne	7	2,5	1590
368	Deman, Tomas	M		1747		KGSRL Gent	9	2,5	1502
369	Christiaens, Nyssa	F		1594		Aalter	9	2,5	1617
370	Daelman, Dennis	M		1711		Aalst	8	2,5	1505
371	Bergshoeff, Bert	M		1626		Het Spaarne Haarlem	9	2,5	1517
372	Persyn, Frank	M		1619		Veurne	7	2,5	1409
373	Dooreman, Maarten	M		1805		Dendermonde	9	2,5	1492
374	Clement, Marc	M		1584		SK Altona 1873	7	2,5	1433
375	Neuman, Noortje	F		0		Wageningen	9	2,5	1526
376	Van Der Heijden, Laurens	M		1558		De Wijker Toren	9	2,5	1474
377	Cornelis, Werner	M		1585		KGSRL Gent	9	2,5	1474
378	Minnaert, Bob	M		1547		Beveren	9	2,5	1520
379	Roose, Bernard	M		1505		LSV-Chesspirant	9	2,5	1453
380	Ma, Xiran	F		0		Pavilion Knight Chess Club	9	2,5	1300
381	Van Der Meulen, Martin	M		1691		Schaakmat Westland	9	2,5	1305
382	De Corte, Ronny	M		1712		Bredene	4	2	1677
383	Gaelens, Joachim	M		1655		Landegem	5	2	1503
384	Gonzalez Alvarez, Thomas	M		1638		Ixelles Chess Club	5	2	1469
385	Van Der Molen, Rinus	M		1630		Wageningen	8	2	1519

Cl.	Naam Voornaam	Geslacht	Land	EloUsed	Titel	Clubnaam	#Part.	PtnTot.	Perf
386	Bijlmakers, Steef	M		1546		Wageningen	9	2	1498
387	Morton, Alistair T	M		1574		Kings Head	7	2	1532
388	Traest, Philip	M		1573		KGSRL Gent	9	2	1468
389	Butzelaar, Cor	M		0		Dr. Max Euwe	9	2	1453
390	Ponsen, Bert	M		1585		Eisden	5	2	1605
391	Uylenbroeck, Paul	M		1424		KGSRL Gent	9	2	1447
392	Van Den Enden, Jan	M		1504		Wageningen	9	2	1485
393	Lot, Nathan	M		1582		Dworp	7	2	1421
394	Franke, Florian	M		0		Granschutz	9	2	1440
395	Bossu, Aaron	M		1490		Zottegem	9	2	1392
396	Vermeulen, Christa	F		1444		Waregem	9	2	1379
397	Kindts, Christelle	F		1425		KGSRL Gent	9	2	1309
398	Verbanck, Mario	M		1400		Meense Leie Schakers	8	2	1301
399	De Caluwe, Gerard	M		1435		KGSRL Gent	8	1,5	1313
400	Heirbrant, Thierry	M		1662		KGSRL Gent	8	1,5	1326
401	Vanbeselaere, Victor	M		1729		Tielt	1	1	1069
402	Frenzel, Qorianka	F		1746		Rochade Eupen	2	1	1828
403	Marty, Guillaume	M		1728		Perigord Echecs	4	1	1522
404	Vanden Eede, Pascal	M		1652		Mechelen	3	1	1519
405	Pisaneschi, Maxime	M		1776		Deinze	3	1	1100
406	Sathiraju, Shloka	F		0		UCCF Hyderabad	9	1	918
407	Van Maarseveen, Marlies	F		0		Wageningen	8	1	437
408	Tillieu, Anja	F		1456		KGSRL Gent	9	0,5	1078
409	Hussain, Ali Umair	M		0		QALANDAR'S CHESS CLUB	0	0	0

CAÏSSA

The Caïssa and Mars Passage · Het verhaal van Caïssa en Mars

Sir William Jones, 1763 · Nederlands: vrije, inhoudsgetrouwe vertaling

ORIGINAL ENGLISH	NEDERLANDSE VERTALING
A lovely Dryad rang'd the Thracian wild, Her air enchanting, and her aspect mild: To chase the bounding hart was all her joy, Averse from Hymen, and the Cyprian boy; O'er hills and valleys was her beauty fam'd, And fair Caïssa was the damsel nam'd.	Een lieflijke dryade zwierf door de wildernis van Thracië. Betoverend was haar voorkomen en zacht haar gelaat. Het jagen op het springende hert was haar grootste vreugde. Van Hymen, de god van het huwelijk, en van Cupido wilde zij niets weten. Over heuvels en dalen was haar schoonheid beroemd. En Caïssa was de naam van deze schone maagd.
Mars saw the maid; with deep surprise he gaz'd, Admir'd her shape, and every gesture prais'd: His golden bow the child of Venus bent, And through his breast a piercing arrow sent: The reed was Hope; the feathers, keen Desire; The point, her eyes; the barbs, ethereal fire,	Mars zag haar. Vol diepe verbazing bleef hij staan. Hij bewonderde haar gestalte en prees ieder gebaar dat zij maakte. Toen spande het kind van Venus zijn gouden boog en schoot een doordringende pijl recht door de borst van Mars. De schacht was Hoop. De veren waren vurig Verlangen. De punt was Caïssa's blik. En de weerhaken waren hemels vuur.

ORIGINAL ENGLISH	NEDERLANDSE VERTALING
Soon to the nymph he pour'd his tender strain; The haughty Dryad scorn'd his amorous pain: He told his woes, where'er the maid he found, And still he press'd, yet still Caïssa frown'd; But ev'n her frowns (ah, what smiles have done!) Fir'd all his soul, and all his senses won. He left his car, by raging tigers drawn, And lonely wander'd o'er the dusky lawn; Then lay desponding near a murmuring stream, And fair Caïssa was his plaintive theme.	Al spoedig stortte Mars zijn tedere verlangens voor de nimf uit. Maar de trotse dryade verachtte zijn liefdespijn. Overal waar hij haar vond vertelde hij haar van zijn lijden. Steeds opnieuw drong hij aan, maar steeds opnieuw fronste Caïssa. En toch — zelfs haar frons (ach, wat zouden haar glimlachen dan wel niet doen!) ontstak heel zijn ziel en veroverde al zijn zinnen. Hij verliet zijn strijdswagen, getrokken door woeste tijgers, en dwaalde alleen over de donkere grasvelden. Ten slotte lag hij moedeloos bij een murmelende stroom. De schone Caïssa was het onderwerp van zijn klaagzang.
A Naiad heard him from her mossy bed, And through the crystal rais'd her placid head; Then mildly spake: "O thou, whom love inspires, Thy tears will nourish, nor allay thy fires. The smiling blossoms drink the pearly dew; And ripening fruit the feather'd race pursue; The scaly shoals devour the silken weeds; Love on our sighs, and on our sorrow feeds.	Een Naiade hoorde hem vanuit haar met mos bedekte rustplaats. Door het kristalheldere water stak zij kalm haar hoofd omhoog. Zacht sprak zij: "O gij, die door liefde wordt verteerd, uw tranen voeden uw vuur in plaats van het te blussen. De lachende bloemen drinken de parelende dauw; de vogels zoeken het rijpende fruit; de geschubde scholen verslinden de zijdeachtige waterplanten. En Liefde voedt zich met onze zuchten en ons verdriet.
Then weep no more; but, ere thou canst obtain Balm to thy wounds, and solace to thy pain, With gentle art thy martial look beguile; Be mild, and teach thy rugged brow to smile. Canst thou no play, no soothing game devise; To make thee lovely in the damsel's eyes? So may thy prayers assuage the scornful dame, And ev'n Caïssa own a mutual flame.	Ween daarom niet langer. Maar voordat gij balsem voor uw wonden en verlichting voor uw pijn kunt vinden, moet gij met zachte kunst uw krijgshaftige voorkomen verbergen. Wees mild. Leer uw ruwe voorhoofd te glimlachen. Kunt gij geen vermaak bedenken, geen aangenaam spel, waardoor gij aantrekkelijk wordt in de ogen van het meisje? Misschien zullen uw smeekbeden haar minachting verzachten en zal zelfs Caïssa uw liefde beantwoorden."

ORIGINAL ENGLISH	NEDERLANDSE VERTALING
“Kind nymph, said Mars, thy counsel I approve; Art, only art, her ruthless breast can move. But when? or how? Thy dark discourse explain: So may thy stream ne’er swell with gushing rain; So may thy waves in one pure current flow, And flowers eternal on thy border blow!”	“Goede nimf,” zei Mars, “uw raad bevalt mij. Kunst — alleen kunst — kan haar meedogenloze hart bewegen. Maar wanneer? Hoe? Verklaar uw geheimzinnige woorden. Moge uw stroom dan nooit door stortregens buiten zijn oevers treden; mogen uw golven eeuwig in één zuivere stroom vloeien; en mogen aan uw oevers altijd bloemen bloeien!”
To whom the maid replied with smiling mien: “Above the palace of the Paphian queen Love’s brother dwells, a boy of graceful port, By gods nam’d Euphron, and by mortals Sport: Seek him; to faithful ears unfold thy grief, And hope, ere morn return, a sweet relief. His temple hangs below the azure skies; Seest thou yon argent cloud? ’Tis there it lies.”	Met een glimlach antwoordde de nimf: “Boven het paleis van de koningin van Paphos, Venus zelf, woont de broer van Liefde, een sierlijke jongen. De goden noemen hem Euphron, de stervelingen noemen hem Spel. Zoek hem op. Vertrouw uw verdriet toe aan zijn trouwe oren en hoop dat gij, nog voordat de ochtend terugkeert, een zoete verlichting zult ontvangen. Zijn tempel zweeft onder de blauwe hemel. Ziet gij daar die zilveren wolk? Daar bevindt hij zich.”
This said, she sunk beneath the liquid plain, And sought the mansion of her blue-hair’d train.	Toen zij dit gezegd had, zonk zij weer onder het vloeibare oppervlak en keerde terug naar de woning van haar blauwharige zusters.
Meantime the god, elate with heart-felt joy, Had reach’d the temple of the sportful boy; He told Caïssa’s charms, his kindled fire, The Naiad’s counsel, and his warm desire. “Be swift, he added, give my passion aid; A god requests.”—He spake, and Sport obey’d.	Ondertussen had de god, vervuld van nieuwe vreugde, de tempel van de speelse jongen bereikt. Hij vertelde over Caïssa's schoonheid, over het vuur dat in hem brandde, over de raad van de Naiade en over zijn vurige verlangen. “Haast u,” voegde hij eraan toe. “Help mij in mijn liefde. Een god vraagt het u.” Hij sprak. En Spel gehoorzaamde.

ORIGINAL ENGLISH	NEDERLANDSE VERTALING
He fram'd a tablet of celestial mold, Inlay'd with squares of silver and of gold; Then of two metals form'd the warlike band, That here compact in show of battle stand; He taught the rules that guide the pensive game, And call'd it Cassa from the Dryad's name: (Whence Albion's sons, who most its praise confess, Approv'd the play, and nam'd it thoughtful Chess.)	Hij vervaardigde een bord uit hemelse stof, ingelegd met velden van zilver en goud. Vervolgens vormde hij uit twee metalen de strijdende legers die dicht opeengepakt als voor een veldslag stonden. Hij onderwees Mars in de regels van het bedachtzame spel. En naar de naam van de dryade noemde hij het Cassa. Van daaruit zouden Albions zonen, die het spel het hoogste prijzen, het omarmen en het bedachtzame Chess noemen.
The god delighted thank'd indulgent Sport; Then grasp'd the board, and left his airy court. With radiant feet he pierc'd the clouds; nor stay'd, Till in the woods he saw the beauteous maid: Tir'd with the chase the damsel set reclin'd, Her girdle loose, her bosom unconfin'd.	De verheugde god dankte de welwillende Spel. Hij greep het bord en verliet diens luchtige hof. Met stralende voeten doorboorde hij de wolken. Hij hield niet stil voordat hij in het bos de prachtige maagd zag. Moe van de jacht lag zij daar te rusten, haar gordel los, haar borst vrij.
He took the figure of a wanton Faun, And stood before her on the flowery lawn; Then show'd his tablet: pleas'd the nymph survey'd The lifeless troops in glittering ranks display'd; She ask'd the wily sylvan to explain The various motions of the splendid train;	Mars nam de gedaante aan van een dartelende faun en ging voor haar staan op het bloemrijke gras. Toen toonde hij haar het bord. Met plezier keek de nimf naar de levenloze legers die in glinsterende rijen waren opgesteld. Zij vroeg de sluwe bosbewoner de verschillende bewegingen van de schitterende krijgers uit te leggen.
With eager heart she caught the winning lore, And thought ev'n Mars less hateful than before; "What spell, said she, deceiv'd my careless mind? The god was fair, and I was most unkind."	Met gretig hart nam zij de verleidelijke kennis in zich op. En plotseling vond zij zelfs Mars minder verwerpelijk dan tevoren. "Welke betovering," zei zij, "heeft mijn achteloze geest misleid? De god was schoon... en ik was veel te onvriendelijk."

ORIGINAL ENGLISH	NEDERLANDSE VERTALING
She spoke, and saw the changing Faun assume A milder aspect, and a fairer bloom; His wreathing horns, that from his temples grew, Flow'd down in curls of bright celestial hue; The dappled hairs, that veil'd his loveless face, Blaz'd into beams, and show'd a heavenly grace; The shaggy hide, that mantled o'er his breast, Was soften'd to a smooth transparent vest,	Nauwelijks had zij dit gezegd of zij zag hoe de faun voor haar veranderde. Zijn gezicht werd zachter, zijn schoonheid groter. De gekromde horens die uit zijn slapen staken veranderden in lokken van schitterend hemels haar. De gevlekte haren die zijn gezicht bedekten, werden stralende lichtbundels en onthulden zijn goddelijke schoonheid. De ruige huid die over zijn borst hing, veranderde in een zacht, doorschijnend gewaad.
That through its folds his vigorous bosom show'd, And nervous limbs, where youthful ardour glow'd: (Had Venus view'd him in those blooming charms, Not Vulcan's net had forc'd her from his arms.) With goatlike feet no more he mark'd the ground, But braided flowers his silken sandals bound. The Dryad blush'd; and, as he press'd her, smil'd, Whilst all his cares one tender glance beguil'd.	Door de plooien heen waren zijn krachtige borst en sterke ledematen zichtbaar, waarin jeugdige hartstocht gloeide. Had Venus hem in deze bloeiende schoonheid gezien, dan zou zelfs het net van Vulcanus haar niet uit zijn armen hebben kunnen trekken. Niet langer drukten geitenhoeven hun sporen in de aarde. Gevlochten bloemen omgaven zijn zijden sandalen. De dryade bloosde. En toen hij dichterbij kwam, glimlachte zij. Eén tedere blik van haar verdreef al zijn zorgen.

Bron originele tekst: Project Gutenberg, Studies of Chess (1803), Caissa van Sir William Jones. Fragment: "A lovely Dryad..." t/m "...one tender glance beguil'd."

